

V I E N Y B Ė

76 M. 31 N.

192 Highland Boulevard
Brooklyn 7, N. Y.

1962 M. RUGPIŪČIO (AUGUST) 10 D.

Telefonas:
APplegate 7-7257

KAINA 15 C.



Kan. dr. J. B. Končius, BALFo pirmininkas, nuvykęs į Vokietiją, aplankė ir Vasario 16 gimnaziją. Nuotraukoje jis kalbasi su Vasario 16 gimnazijos moksleiviais E. Morozovaite, A. Šaltyte ir V. Vitkum.

Balfo pirmininkas Europoje

Kai netrukus BALFo pirmininkas kan. dr. J. B. Končius sugrįš į Ameriką, jis bus ne tik susipažinęs su dabartine Europos Lietuvos padėtimi, bet parsiveš ir naujų planų jų gyvenimui pajvairinti.

Tarp tokių naujų sumanymų bus Hamburgo Lietuvos BALFo pirmininkui išdėstyta mintis apie tai, kad reikėtų sudaryti sąlygas Vokietijos Lietuvos kam jaunimui apsilankyti JAV, Kanadoje ir kituose kraštuose.

Ryšium su tuo savo sumanymu, išdėstytu BALFo pirmininkui, hamburgiečiai savo informacijos biuletenyje šitaip rašo:

„Visame pasaulyje yra praktikuojamas jaunimo apsilankymas svetimuose kraštuose. Tokio apsilankymo tikslas — tų kraštų žmonių, jų kultūros, papročių pažini-

mas, užmezgimas ryšių.

Mūsų Lietuvoskoji tremties spauda labai daug rašo apie Lietuvos išlaikymą Amerikoje, Vokietijoje ir kituose kraštuose. Daug rašoma tuo reikalu ir gražiai, žinoma, ir teisingai, bet gana teoretiskai.

Ar nebūtų priimtinas Hamburgo Lietuvos pasiūlymas BALFo pirmininkui kan. dr. J. B. Končiui, kad jis sudarytų galimybę Vokietijos Lietuvos kam jaunimui apsilankyti JAV, Kanadoje ir kituose kraštuose, kad šis jaunimas arčiau susipažintų su Lietuvos gyvenimu užjūriuose ir su teisingais jaunimo problemomis.

Vokietijos lietuviai taip pat yra pasiruošę priimti svečius iš Europos ir iš užjūrių. Gražus yra „frontininkų“ paprotys rengti kiekvienais metais vasaros atostogų metu studijų

savaite, kur susirenka kultūrininkai ir aktyvusis mūsų jaunimas.

Tokiuose suvažiavimuose turėtų dalyvauti Lietuvoskoja jaunimo iš užjūrių. Tuo metu galėtų būti išspręsta Lietuvoskojų šeimų sudarymo problema, kuri šiais laikais visiems labai aktuali. Aktuali ne tik Amerikoje, bet ir Vokietijoje, kur lietuvių, tinkamų vedyboms, yra nemažas procentas, ypač dabar, kada nemaža atvyko naujai iš Lietuvos.

Hamburge BALFo pirmininkas lankėsi savo kelionės pradžioje, kai Europoje jisai atsirado apie birželio vidurį.

Tai jau kelinta iš eilės BALFo pirmininko kelionė, kurioje jis netikėtai sveikata kokiame nors kurorte, bet ir ta pačia proga susipažįsta su Lietuvos gyvenimo sąlygomis.

MES

VYTAUTAS ŠIRVYDAS

Po Žalgirio, kaip Vaičaitis rašė, nustojo griauti ir haubi kanuolės. Po ALTo suvažiavimo Chicagoje gal užsiraus rašalo jūra, kuri buvo: nesvetinga jūra mūsų, dieną naktį kaukia ji! Padaryta statute reformų: Valdybą sudarys ne 4, bet 11 asmenų, kurie pareigomis pasiskirstys senuoju „keturių srovių susitarimo“ principu ir spręs kokias norinčias naujas organizacijas priimti (2/3 balsų dauguma). Matyt, bus gyvenimo santykiavimo su skyriais kolonijose ir jų pageidavimų labiau paisyta. Rimtų nuomonių skirtumų nebuvo nė dėl priemonių, nė dėl veiklos būdų. Tokiu būdu, senieji Amerikos lietuviai nenušluojami iš istorijos šiukšlyną, o naujiejiems atviresnis kelias ateiti bendrais talkininkais, Amerikos sąmoningieji lietuviai, kaip ir ligšiol, turės vieną, milžiniškąją jų daugumą apjungiančią, „pressure group“ pobūdžio organizaciją veikti Washingtoną ir vietos politikos vadus užtarti Lietuvos bylą ir nepamiršti, kad mes — be laisvos Lietuvos nenurimsime!

Noro ALTo darbą dirbti, rodo, tepareiškė tūli Bendruomenės nariai, nepilnai dar įsisąmoninę, kad, senovės vaidilučių pavyzdžiu, šventąją Lietuvos ir jos kultūros ugnelę palaikyti išelviijoje yra kur kas kilniau, negu pagausinti politikos duris varstančiųjų būrį.

Vokiečiai susirūpinę, kad NATO vadas gen. Norstad pakelstas Lemnitzeriu, Amerika, sako, matyt apsisprendė atominis ginklus Europoje sutelkti į tam tikrą organizuojamą skyrių, nepaskleidžiant jų plačiau tarp talkininkų. Skyrių ves amerikiečiai. Prisimena, kad naujasis JAV generalinio štabo viršininkas gen. Taylor savo knygoje „The Uncertain Trumpet“ pareiškė: Netikėtina, kad Amerika atominį pajėgumą pavartotų kitur, negu grynai vien tik savo valstybės gyvybę apginant. Todėl vokiečiai (ir kiti europiečiai) samprotauja, kad Amerika savo pajėgumo nepanaudotų net ir tada, jei Maskva sumanytų ir Vakarų, kaip Rytų Europą, iš kapitalizmo „laisvinti“. Bijoma, kad Europai tektų gintis be Amerikos atominį ginklų.

Nukelta į 4 psl.

Kaip dabar iš Vokietijos pranešama, aplankęs S. Vokietijos lietuvius, BALFo pirmininkas Bad Kissingen kurorte, per tris savaites būdamas griežtoje gydytojo priežiūroje, palopė savo sveikatą ir vėl leidosi Lietuvos tremtinių gyvenimo žiūrėti ir jų reikalais rūpintis.

BALFo pirmininkas ligi šiolei jau yra aplankęs stambesnes Lietuvos gyvenamąsias vietas, jų tarpe ir Vasario 16 Gimnaziją bei su BALFo igaliotiniu Miunchene Iz. Rūglenium aplankė ir eilę BALFo šelpiamų šeimų.

Jis taip pat dalyvavo eilėje konferencijų ir yra kreipėsis į Jungtinių Tautų Aukštąjį Komisarą Pabėgėlių Reikalams Genevoje, prašydamas Lietuvos lietuviams repatriantams pripažinti pabėgėlio statusą, kas tiems būtų labai svarbu imigracijos į JAV atveju.

BALFo pirmininkas, kartu su trimis šimtais Lietuvos iš viso laisvojo pasaulio, dalyvavo ir Romoje, kur Popiežius priėmė tremtinių delegaciją ryšium su „Exsul Familia“ bulės dešimt metų sukaktimi. Pagal tą bulę tremtiniams suteikta teisė gauti religinį patarnavimą savo gimtąja kalba.

Jau būdamas Europoje, BALFo pirmininkas patyrė, kad Lenkijos valdžia pagaliau palankiai išsprendė jo prašymą gauti vizai į Lenkiją apsilankyti tenai gyvenančių Lietuvos. Tad, BALFo centro informacijomis, peritą savaitę kan. Končius tvarkė savo dokumentus tai kelionei, o šiuo metu arba netrukus jisai jau gali būti pakeliui į Lenkiją.

Jei tai įvyktų, suprantama, būtų ne tik patitenkinimas kan. Končiui, bet ir didelis džiaugsmas Lenkijoje gyve-

nantiems Lietuviams, kad juos kas nors iš Amerikos aplanko, o šiuo atveju dar ypač, kad tai bus pats BALFo pirmininkas, kurio vadovaujama organizacija jais rūpinasi jau per visą pastarąjį dešimtmetį ar ilgiau.

Į Ameriką BALFo pirmininkas ketina sugrįžti rugpiučio pabaigoje.

Kaip ir ryšium su jo ankstyvesnėmis kelionėmis į Europą, taip ir dabar, Lietuvos tarpe atsirado kažkieno paskleistų gandų, kad jisai „važinėjasi“ BALFo (šalpos) pinigais.

Pasiteiravus BALFo centre Brooklyne, reikalų vedėjas kun. L. Jankus pareiškė:

„...tos žinios neturi jokio pagrindo. BALFo centro valdyba pirmininkui kelionės išlaidoms nėra skyrusi jokių sumų, ir pirmininkas jų neprašė. Neprašė ir jokių įgaliojimų. Kan. Končius išvyko vasaros atostogų į Europą savo pinigais ir savo reikalais: pataisyti sveikatos, apsilankyti savo senų pažįstamų. Ta proga pirmininkas vienur kitur patvarko ir BALFo reikalus.“

Studijų savaitė

Šiuo metu Vokietijoje vykdomi paskutiniai pasirengimai Lietuvos jaunimo studijų savaitėi, kuri prasidės rugpiučio 21 d. ir užtruks iki rugp. 28 d. Konigstein vietoje.

Paskaitininkais pakviesti prof. Z. Ivinskis, E. Simonaitis, prof. Ant. Macelina, dr. J. Norkaitis, prof. J. Eretas, dr. P. Rėklaitis, dr. K. Cėginas, T. Alf. Bernatonis, Valt. Banaitis ir kt.

ALT atlieka savo funkcijas

Liepos 20 d. Vienybėje du "bičiuliai" — L. Valiukas ("ALT neatlieka savo funkcijų") ir Julius Jodelė ("Viešas protestas") iš pačių didžiųjų pabūklų šovė į ALT, bet patikė daugiau į save negu į ALTą.

ALT kiek persitvarkė, bet ne taip, kaip to ekscentriškai norėjo Los Angeles "bičiuliai" per Draugą ir Darbininką.

Jei Vienybė leido savo skiltyse ALT juodinti, tad turėtų leisti ir jį pabaltinti.

L. Valiukas rašo: "Kiek atrodo iš šalies, ALT valdybos "trijų didžiųjų" veikla pasiūlyta tik noru kiek galima ilgiau išsilaikyti valdžioje."

Man atrodo, taip pat iš šalies žiūrint, kad L. Valiukas, J. Kojelis ir Julius Jodelė greičiausiu tempu iki širdies priepuolio per fas et nefas veržiasi į tų "trijų didžiųjų" postus. Jei nedora laikytis visuomenės patikėtų pareigų, tad taip pat nedora ir veržtis į jas.

V. Valiukas prikiša ALT valdybai neveiklumą, bet neparodo, kad Los Angeles ALT skyrius veiktų už centrą.

Dr. P. Grigaliui prikiša "visais būdais ir priemonėmis kovojimą prieš rezoliucijų pravedimą Kongrese."

Kiek aš suprantu, dr. Grigalius yra neutralus tų rezoliucijų atžvilgiu, nelaiko jų aksiomomis, nerodo isteriško entuziazmo ir mano, kad po Kongreso rinkimų rezoliucijos mirsiančios ramia, natūralia mirtimi...

Kurioo pagrindu L. Valiukas verčia P. Grigali tikėti rezoliucijų išganingumu Lietuvai? Ar L. Valiukas su savo partija turi tikrus kriterijus protams matuoti ir reikalauti, kad ALT valdyboje būtų "geriausi mūsų protai ir geriausias mūsų jėgos."

Valiukui atrodo, kad geriausi protai — tai J. Kojelis ir J. Jodelė, o, mano manymu, geriausi protai ir geriausias jėgos — tai A. Kasulaitis ir P. Stravinskis, nes jie Clevelande sėkmingai užblokavo Los Angeles ALT skyriaus rezoliuciją boikotuoti ALT centro valdybą, kol iš jos nepastrauks pirma P. Grigalius ir po to L. Šimutis, bet nei Valiukui, nei man nederėtų rašyti mūsų vadovaujantiems asmenims pažymius iš protingumo ir pajėgumo.

L. Valiukas išpažįsta aksiomą, kad "LB yra dinamiškiausias veiksnys bendruomenėje."

JUOZAS GOBIS

Man šis teiginys nėra aksioma. Los Angeles mieste lietuvių esą apie 3,000, o kiek jų dalyvauja bendruomenės rinkimuose? Kiek balsų išrinkta b-nės skyriaus valdyba 1962 metais?

Šiaurės Amerikoje lietuvių esama tarp 600,000 iki vieno milijono, o kiek iš to skaičiaus dalyvauja rinkimuose? Girdėjau, kad JAV ir Kanadoje pastaruosiuose rinkimuose tedalyvavo 6,000! Jei taip, tad ar ne operetiskai atrodo LB pretenzija į Lietuvos suverenumo atstovavimą?!

Vyt. Širvydo teigimas, kad "daug katalikų įėjo federacijon", yra teisingas. Be Valiuko, vargu kas bekvėstijonuoja Federacijos katalikuma.

Geriau būtų, jei L. Valiukas imtų ir paskelbtų, kiek nariu turi LF bičiuliai, kiek socialistai, liaudininkai ir santarviečiai. Be statistiniu duomenų jo aksioma nepriimtina, kad "socialistai, liaudininkai ir santarviečiai esą neskaitlingi."

Mano manymu, jei grupė pajėgia leisti laikraštį, tad ji yra pakankamai gausinga, o kadangi tos trupės turi savo dienraštį (Naujienos), žurnalą (Sėjos) ir savaitraščius, tad jų "neskaitlingumas" nėra įrodytas faktas.

Ne visos grupės, V. Širvydo žodžiais tariant, mėgsta

"šokti politinį twistą", kas twisto nešoka, tą Valiukas laiko neveikliu, neprotingu, nepajėgiu, persenusiu.

Socialistų veiklumą įrodė ir dvi jų autorės — Armonienė ("Leave Your Tears in Moscow") ir H. Tautvaišienė ("Tautų kapinynas Sibiro tundroje").

Armonienės vyras 1950-52 metų laikotarpyje Clevelando didžiuosiuose dienraščiuose unisonu su Mizaros Laisve laiškais kaltino hitlerizmu visus pokarinius imigrantus (DP), vadinasi, buvo, o gal ir tebėra žymiai karštesnis už dr. P. Grigalių, Armonienė, iš Sibiro grįžusi į savo šeimą Clevelande, perdavė vienam nepriklausomos Lietuvos šuliu visai neteisingą fantastišką žinią apie jos šeimos narių gyvenamąją vietą ir sąlygas Lietuvoje.

O kai ta pati Armonienė aprašė savo tremtį Sibire ir tai paskelbė angliškame leidinyje, tai mūsų "reformistai" be mažiausio sąjūdį Armonienės knygai platinti įtakingu amerikiečių tarpe.

Armono laiškal didžiųjų dienraščių redaktoriams buvo piktesni negu šalčiaus straipsnis Darbe dėl kultūrinio bendradarbiavimo.

H. Tautvaišienės knyga išleido patys socialdemokratai, tad nėra pagrindo socialistus kaltinti neveiklumu, o ypač provokuoti juos į opoziciją ALTui ir VLIKui.

Lietuviško solidarumo demonstracija

Liepos 13-tą d. Lietuvių Bendruomenės Los Angeles apylinkės iniciatyva susirinkę Kalifornijos Lietuvių Bendruomenės centro patalpose Los Angeles lietuviškų organizacijų atstovai, išklause ir apsvarstę ALB Los Angeles apylinkės valdybos pranešimą apie rengiamą Kalifornijos Lietuvių Dieną, rado, kad:

"Amerikos Lietuvių Bendruomenės, Los Angeles Apylinkės rengiamos Kalifornijos Lietuvių Dienos įėjo į gražią ir prasmingą tradiciją, apjungiančią visus Kalifornijoje gyvenančius lietuvius, todėl susirinkę organizacijų atstovai pritarė šiam ALB žygiui ir pasižada visomis jėgomis remti šį gražų darbą." Pažymėtina, kad šis nutarimas buvo priimtas visų susirinkusių vienbalsiai.

Susirinkime dalyvavo 22 asmenys ir buvo atstovaujama 27 organizacijos bei institucijos.

Ši, visų lietuvių taip solidarai palaikoma Lietuvių Diena įvyksta rugsėjo 9 d. gražiuose L.A. Breakfast Club patalpose. Ji bus pradėta dailininkės J. Paukštienės kūriniu paroda, gi meninėje daly pasirodys svečias iš Chicago dainininkas Stasys Baras ir vietos menininkai, per vieną vakarą tapę visos kolonijos favoritais — balerina Violeta Korsakaitė ir baleto minkas Jaunutis Puodžiūnas.

Los Angeles Lietuvių Bendruomenės valdyba, kuriaitenka visa ši Lietuvių Dienos ruošimo našta sudaro: A. Skirius — pirmininkas ir nariai J. Ažuolaitis, D. Karaliūtė, C. Razutienė, J. Jurkūnas, C. Lukšys ir B. Stančikas, J. A.

Kun. Stasys Santaras, JAV LB Kultūros Fondo pirm. ir centro valdybos vicepirm., kartu su visa KF valdyba, stengiasi suintensyvuoti KF leidinių platinimą.

MIRĖ GASPARIUS VELIČKA



Vielionis Gasparus Velička

Kuklų Amerikos lietuvių menininkų pasaulį ir meną pamilusią visuomenę sukrėtė žinia apie nelauktą Gasparo Veličkos mirtį. Jisai mirė nuo gerklės vėžio rugpiūčio 7 d. Los Angeles mieste, Cal.

Gasparus Velička buvo vienas iš Jaunųjų Teatro aktorių, kurie 1933 Dėdės Tomo Trobelės pastatymų į Lietuvos teatro gyvenimą įnešė naujos dvasios. Velička vaidino vyriausią rolę.

1934 metais Velička lankėsi Pietų Amerikos lietuvių kolonijose, ten palikdamas gražius teatro pėdsakus. Vėliau dirbo Klajpėdos ir Vilniaus teatruose, bet labiausiai išskilo, dirbdamas Vilniaus Liaudies ansamblio ir trem-

tyje Dainavos ansamblio režisierium.

Kartu su scenos darbu Velička pasireiškė ir kaip originalių vaidinimų, ansamblių ir komedijų autorius, parašęs ir pats pastatęs veikalus: Šienapjūtė, Nemunas žydi, Miniija vėl išsiliejo, Lėk, mano sakalėli, Dėdė nuo Pacifiko ir kt.

Kurį laiką gyvenęs Chicagoje, Omahoje, nuo 1957 m. Velička persikėlė į Los Angeles, per tą laiką pastatydamas visa eilę veikalų.

Vielionis paliko liūdinčius savo kolegas menininkus ir plačią visuomenę. Iš jo artimųjų Lietuvoje liko jo motina ir New Yorke sesuo Uršulė Veličkaitė-Vita.

BRANGIAM KOLEGAI GASPARIUI VELIČKAI MIRUS,

širdingą užuojautą reiškia Mamytei, gyv. Lietuvoje, ir seseriai Uršulei Veličkaitėi - Vita, gyv. New Yorke, ir kartu su jomis liūdi

LIETUVIŲ MENININKŲ SĄJUNGA

Haven Realty

JUOZO ANDRIUŠIO APDRAUDOS ĮSTAIGA

Patarnauja perkant ir parduodant namus, įvairiuose apdraudimo reikaluose, užpildant (Income) taksus.

J. ANDRIUŠIO TRAVEL BUREAU

Parduoda bilietus visomis susiekimo priemonėmis į visas pasaulio vietas. Money Orders.

87-09 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.
Tel. VI 7-4477 Atdara kasdien - 9 v. r. iki 9 v.

Su ofseto spaudos darbais

KREIPKITĖS Į

VIENYBĖ

Moderniškiausiomis mašinomis spaudai paruošiamos:

- * BŪSIŪROS * BIULETENIAI * KATALOGAI
- * KNYGOS * ILIUSTRUOTOS PROGRAMOS IR KT.

Foto reprodukcijos

192 HIGHLAND BOULEVARD, BROOKLYN 7, N. Y.
Tel. AP 7-7257

LIETUVIŲ ADVOKATAI

S. Bredis, Jr.

37 Sheridan Avenue
BROOKLYN 8, N. Y.
Telefonas: APplegate 7-7083

C. A. Voket

(Vokietaitis)
41-40 74th Street
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Telefonas: NEWton 9-6620



Albert F. Peters (Petrauskas)

Park Hill Realty

Aprauda, nekilnojamas turtas, federaliniai, valstybės ir miesto taksai. Notary Public.

84-17 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y.

TELEFONAS: Virginia 3-1477



"DYPUKUS" IR BAŽNYČIOJE MUŠA

Nors nuo pirmųjų ateivių, populiariai vadinamų "dypukų", į Chicago atvykimo jau praėjo apie 14 metų ir daugelis tų "dypukų" jau spėjo tapti didesniais "amerikonais" už tikrus amerikonus, tačiau kai kurie šio krašto senesniųjų gyventojų "dypukams" dar nemano suteikti pilnų teisių.

Įvairiomis progomis stengiamasi pašiepti "dypukus" — ar tai pravardžiuojant šiuo ar panašiais vardais, ar tai prisistatant su pamokslais apie tai, kaip reikia šiame krašte gyventi beiegtis ir t.t.

Paskutiniu metu šioje srityje atsitiko plačiai Chicagoje nuskambėjęs įvykis Marquette parko lietuvių parapijoje. Liepos 8 d. šios parapijos biuletenyje, kuris yra dalinamas bažnyčios lankytojams, vienas iš parapijos kunigų išspausdino gana šturkštoką pareiškimą "dypukų" adresu.

Skyrelyje "Kodėl mūsų dypukai neįvertina krikšto?" rašoma, jog "dypukai" nesilaiko Katalikų Bažnyčios įsakymų kūdikius "rikštinti" po 3 - 4 savaitių nuo jų gimimo. "Mūsų brangūs, kultūringi ir puikiai išauklėti dypukai laukia 6 arba 9 arba 12 mėnesių. Kodėl? Ką jų vaikai pasakys, kai užaugs ir pasižiūrės į savo Krikšto metrikas? Pats negerbi Dievo Bažnyčios, o iš savo vaikų nori pagarbos, Klysti, nes negausi," — tokiais, vietomis nelabai suprantamais, sakiniiais, yra gėdinami "dypukai". Toliau biuletenyje yra kreipiamasi į parapičius, kad šie pamokyti "apsišvietusius" dypukus. Panašus, kiek sutrumpintas tekstas, tilpo ir angliškai.

Toks viešas pamokslas sukėlė gyvos reakcijos Marquette parko lietuvių parapijos narių tarpe. Kadangi šiai parapijai priklauso pati Chicago lietuvių "dypukų" griežtinė — įvairių organizacijų vadai bei išklesnieji prekybininkai ar žymesnių profesijų

ju savininkai, jie pradėjo ieškoti teisybės.

Štai, vieno tautiečio aiškinimas: "Mums išlipus iš laivo New Yorke, ir vėliau atsikėlus į šią parapiją, niekas nepaaiškino, jog čia vaikus reikia būtina krikštinti 3 - 4 savaitių laikotarpyje. Daugumas krykštydavo kada kam būdavo patogiau, visai nežinant, jog nusižengiama koikiems nors įstatymams ir kad tokie veiksmai susilauks viešo pasmerkimo. Jeigu buvo norėta nuoširdžiai pamokyti, buvo daug kitų priemonių, o ne šis pašaipus ir naujuosius ateivius pažeminantis būdas."

Naujųjų ateivių reakcija buvo tokia stipri, kad sekančios savaitės parapijos biuletenyje (liepos mėn. 15 d.) atsiliopė pats klebonas prelatas J. Paškauskas su tokiais atsiprašiančiais žodžiais:

"Atsiprašome visų už nemalonų parašymą apie dypukus. Užtikrinu, kad ateityje panašių dalykų nepasikartos. Rašytojui neužėjo į galvą, kad toks pareiškimas yra nežaidimas."

Tačiau tokiu atsiprašymu, kai kurie Marquette parko parapičiai dar nėra visiškai patenkinti. Jie norėtų sulaukti, kad būtų paskelbta, kas tą pamokslą "dypukams" parašė ir kad atsiprašymas būtų pakartotas ir anglų kalboje.

Nežinia, kas toliau dėsins dėl šio įvykio. Tikriausiai, jis greitai bus užmirštas ir dėl jo nė vieno "dypuko" puošni rezidencija Marquette parke (populiariai vadinamo "morgičių" parku) nesugrius. Bet tiems, kurie stebi senųjų ir naujųjų ateivių pastangas suartėti ir tapti "broliais" pilna to žodžio prasme, tokie dalykai yra sunkiai suprantami.

Edv. S.

JAV LB centras leidžia informacinį biuletinį, kurį redaguoja J. Jasaitis, J. Ignatonis ir Z. Morkūnienė.



Šių metų "Miss Lithuania" - Dalia Šulaitytė (iš Cicero lietuvių kolonijos) stovi kartu su Indijos atstovėmis Tarptautinėje Chicagos Prekybos parodoje, vykstančioje naujuose McCormick rūmuose. Dalia paskutinių savaitių laikotarpyje yra turėjusi apie 10 pasirodymų per radijo ir televiziją, kur ji atstovauja Chicagos lietuvius. Paroda baigiasi rugpjūčio 12 d.

Ona Muliolienė, lietuviškos operos nuolatinė mecenatė ir rėmėja, šimet vasarojanti Junior Peer, Mich., Kinurijų vasarietėje, savo vardinį dieną, liepos 26 d., buvo pasveikinta iš Chicagos atvykusių artimųjų draugų ir bičiulių.

P. Šulas, teisininkas ir Draugo linotipininkas bei darbo sk. ir socialinio draudimo tvarkytojas, išvyko 3 savaitėms atostogų.

A. Vosylius, geologas iš Denver, Colo., atvyko pasisvečiuoti pas savo tėvus Chicagoje.

Angliškas leidinys apie Lietuvą, šimet labai gražiai paruoštas ir išleistas, s. pralenkias visus pirmiau buvusius leidinius, dalinamos prie lietuvių paviljono Tarptautinėje Prekybos parodoje ir lankytojų maloniai priimamas.

Ona Milutienė, Noros Guglėnės sesuo, buvo atvykus iš Waterburio į Chicago pasisvečiuoti.

Julė Gečienė iš Montrelio atvyko į Chicago aplankyti ir pasisvečiuoti pas seseris D. Augienę ir T. Grinienę. Iš Chicagos vyksta į Detroitą ir Torontą lankyti puseserį: Karmauskaitės ir Jučienės.

Biuletinį anglų kalba išleido JAV LB centro valdyba. Jį paruošė ir redagavo: kun. P. Garšva ir St. Daunys. Chicago konsulatui pasirūpino anglišką vertimu.

VIRŠUJE: Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimo 1962 m. liepos 29 d. Chicagoje, Sherman House nariai ir svečiai: Sėdi (iš k. į d.): V. Barčiauskas, M. Kižytė, prof. A. Aleksis, E. Mikužiūtė, dr. K. Drangelis, St. Gegužis, dr. P. Grigaitis, L. Šimutis, dr. P. Daužvardis - Lietuvos Gen. Konsulas, prel. Boll-Balusevičius J. A. Rudis, E. Deventienė, J. Bačiūnas, inž. E. Bartkus, T. Blinstrubas, Stovi (ta pat tvarka): A. Trečiokas, A. Ambrose, dr. B. Nemickas, M. Gudelis, P. Dargis, A. Repšys, M. Vaidyla, J. Talalas, St. Rauckinas, dr. A. Montvidas, dr. K. Sidlauskas, dr. M. Devenis, inž. J. Jodelė, kun. A. Stašys, E. Paurazienė, agr. A. Santaras, S. Bakanas, B. Pivarionienė, A. Dzirvonas, V. Kvetkas, dr. St. Biežis, J. Miklovas, J. Bertašius, J. Jasaitis, dr. V. Šimaitis, inž. J. Jurkūnas, J. Vaičiūnas, J. Pabedinskas, L. Prapuolenis, E. Trečiokienė, J. Strazdas, O. Biežienė, M. Baronienė, K. Katkevičienė, dr. S. Naikelis.

JAV LB centro valdyba, nors vienam ar kítam nariui atostogaujant, posėdžiauja ir vasaros metu. Jos pateiktas vienerių metų veiklos planas buvo priimtas JAV LB Tarybos sesijoje birželio 2-3 d. d. Clevelande.

GINTARAS Lietuvos auksas



Kainos nuo \$25.00

Ivairiausias gintarines dovanas vyrams ir moterims prieinamiausiomis kainomis

AMBER GUILD LTD.
80-19 31st Avenue
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Tel. HA 9-5855

Pasiekiami: auto iki 31 Ave. Northern Blvd, IND subway iki Roosevelt Ave. IRT iki 74 St. Port Bus iki 31 Avenue.

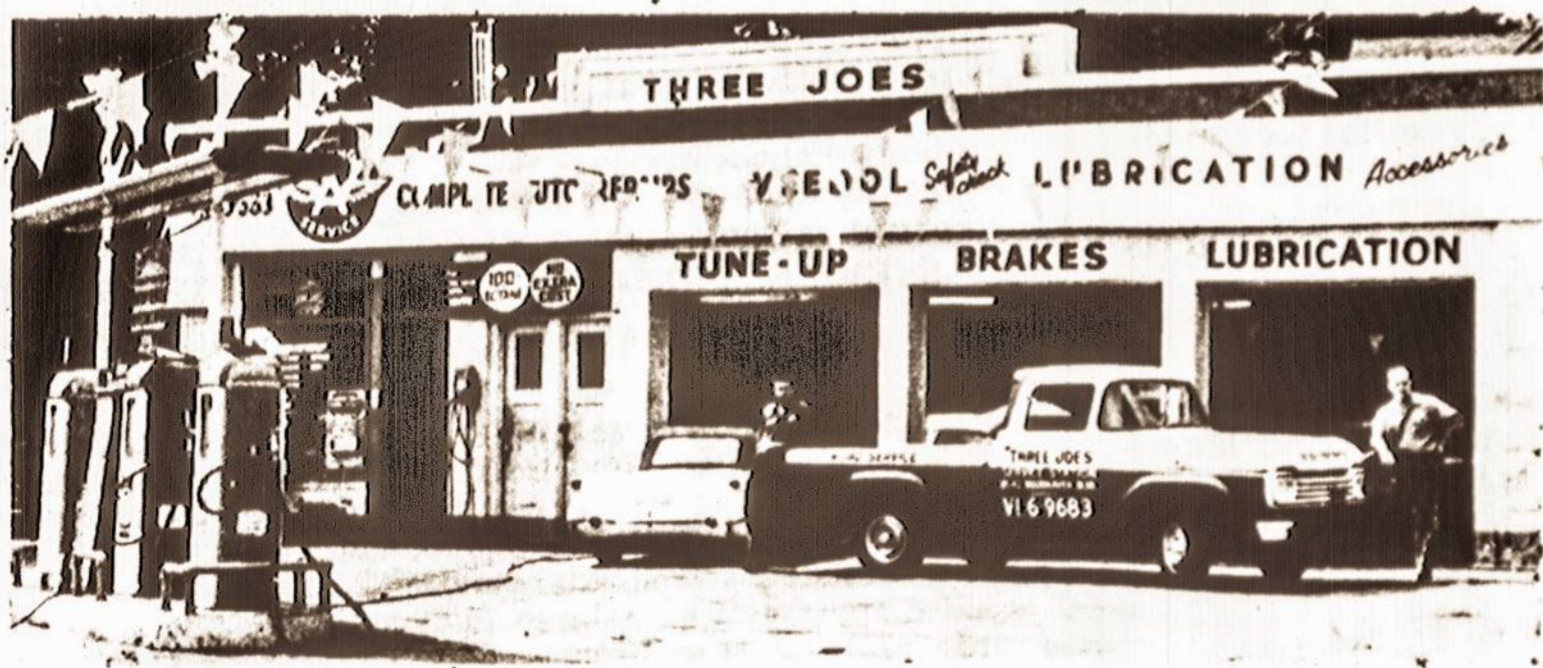
LISAUSKŲ MAISTO KRAUTUVĖ

Lietuviški sūriai, juoda duona, aukštos rūšies rūkyti kumpiai, dešros ir skilandžiai pigiomis kainomis
Prekes siunčiame ir per paštą

Martha & Peter Lisauskas
64-09 56th Road Maspeth 78, N. Y.

Telephone: Twining 4-8087

THREE JOES SERVICE STATION, Inc.



85-42 Woodhaven Boulevard Woodhaven, N. Y.

Telefonas: Virginia 6-9683

VIENYBĖ

The oldest Lithuanian newspaper in the world established by Juozas Paukštas in 1886, is published weekly by Valerie Tysliava and Juozas N. Tysliava at 192 Highland Boulevard, Brooklyn 7, N. Y. Tel.: APplegate 7-7257. Executive Editor: Valerie Tysliava, Editor: Salomeja Narkėliūnaitė; Senior Editor: Vytautas Širvydas. Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office of Brooklyn, N. Y. Subscription rate: \$7.00 for one year. Three weeks' notice is required to change a subscriber's address. Advertising rates on application. All rights are reserved and no part of this newspaper may be reproduced without the consent of the Publishers. All manuscripts submitted are subject to editing by the Editor.

MES

VYTAUTAS ŠIRVYDAS

Atkelta iš 1 psl.

Prancūzijos galva De Gaulle, kuris iš paskutinių siekia sudaryti savo atominį trenksmą, vieną sykį pareiškė: Nelaukime, kad kiti už grynai mūsų vietinį reikalą išstatytų save sunaikinimo pavojui. Valstybė be atominų ginklų šiandien gyvena surištomis rankomis, nes likimą priversta pavesti tokius ginklus turinčioms.

Vokiečių Bundestago gynybos komisijos narys socialdemokratas Schmidtas anglų kalba savo išėjusime "Defense or Retaliation" rašo: Šiandien jokia valstybė pasaulyje negali viena su Sovietija kariauti, jei Amerika neateitų pagalbon. Jei Amerikos atominų ginklų baimė Sovietijos nesulaikytų, galėtų įvykti trys dalykai: 1) būtų pasipriešinta rusams neatominiais ginklais, 2) būtų kapituluota prieš agresiją ir 3) būtų atsiliepta atominiais ginklais. Pirmuoju atveju, rusai Europą bene nusvertų savo neatominio pajėgumu, antruoju — subyrėtų Atlanto sąjunga, trečiuoju — civilizacija atliktų savižudybę.

Todėl ALTo pirm. L. Šimutis ir sakė savo atidarymo kalboje: laiko atžvilgiu, turėsime pasiruošti darbu ir kovai dėl Lietuvos išlaisvinimo tollmesnėms distancijoms. Todėl ir savo veiklą ALT turi planuoti ilgesniam laikui. Ir ne tik ALT, bet visi mūsų veiksniai, visa lietuvių tauta!

Teismo sprendimas apie maldas

Aštri kontroversija, kilusi Kongrese ir visame krašte prieš Aukščiausio Teismo nutarimą, kad valstybių surašytos maldos viešose mokyklose yra ne pagal Konstituciją, eina pilnai su Amerikos tradicija. Tačiau, kaip prezidentas Kennedy išsireiškė, yra svarbu palaikyti Aukščiausio Teismo nutarimus, ar jie kam patinka, ar ne.

Dalis kongresmanų reikalavo pakeitimo Konstitucijoje, kad maldos būtų leistos viešose mokyklose. Tačiau nėra tikra, ar Kongresas ir valstybės pakels Konstituciją maldų viešose mokyklose legalizavimui.

Pavienio žmogaus religinės laisvės garantija pagal Konstitucijos Pirmąjį Pakeitimą yra lygtai giliai įsišaknijusi Amerikos principuose, kaip ir valstybių surašytų maldų praktika mokyklose. "Šiame krašte," teisėjas Hugo Black, išreiškdamas Teismo didumos opinioniją, pasakė: "valdžia neturi jokios teisės surašyti oficialias maldas žmonėms krašte naudoti."

Tačiau krašte vyrauja stiprus jausmas prieš uždraudimą bet kokios religinės veiklos viešose mokyklose ar užsimerinimo apie Dievą išbraukimo iš priesaikos vėliavai ar iš panašių formalių išsireiškimų.

Ši problema turi dvi fazes: teologinę ir teisinę.

Kai kurie teismo kritikai jas painioja. Sykį klausimui pasiekus Aukščiausią Teismą, ar leistina pagal įstatymus New Yorko valstybei per Mokyklų Valdymą parašyti maldą ir jos vartojimą nukreipti į mokyklas po valstybės samdomų mokytojų vadovybe, nors mokiniai ir yra nuo maldos atleidžiami, Aukščiausias Teismas turi balsuoti, kad maldų vartojimas yra ne pagal Konstituciją. Ir jis taip balsavo beveik vien-

balsiai (šeši balsai prieš vieną). Tai yra religija pagal valstybės prisakymus, ir tai kaip tik Pirmųjų Konstitucijos Pakeitimų autoriai buvo uždraudę. Aukščiausio Teismo nutarimas buvo ne prieš maldas, bet prieš valstybių surašytas maldas.

Aukščiausio Teismo nutarimas liečia daugiau kaip pusę viešų krašto mokyklų. Apie 50% mokyklų neturi jokių maldų, o apie 50% likusių mokyklų maldos yra kalbamos 17% visų klasių.

Šios statistikos betgi rodo didelių netikslumų. Vakaruose maldos yra kalbamos 91% visų mokyklų, Vidurio Vakaruose nėra visai meldžiamasi 74% mokyklų, Pietuose yra meldžiamasi 89% mokyklų, o Rytuose — 8%.

Konstitucijoje nėra konfliktų tarp laisvės ir tikybės ir Aukščiausias Teismas nutarė tik laisvės atžvilgiu, kuri Pirmajame Pakeitime yra garantuota. Kai dėl tikybės, prezidentas Kennedy patarė: daugiau melstis, melstis namie ir bažnyčiose.

Amerikoje yra daugiau bažnyčių priklausančių ir jas lankančių žmonių, negu daugumoje kitų pasaulio kraštų. Bažnyčioms priklauso 63,6% tautos, 1960 m. skaičius siekė ligi 114,449,000. Paskutinis skaičiavimas parodė, kad 47% visos tautos lankė bažnyčias praėjusią savaitę.

Skirtumas tarp 63,6% ir 47% gal būt ir buvo prezidento Kennedy mintyje, nes jis pasakė: "Mes galime lankyti bažnyčias, rodydami joms daug daugiau ištikimybės". Tai irgi yra teisė, kuri surašyta Pirmajame Konstitucijos Pakeitime.

AMERICAN COUNCIL

Ir Australijoje gausėja lietuvių akademikų: Sydnejaus už tą šimtmet baigė 8.



BALFo pirmininkas kan. dr. J. B. Končius sutinkamas Frankfurto aerouoste. Iš k. į d. Sielovados direktorius tėv. Alfonsas Bernatonis, moksleivė Elzė Morozovaitė, kan. dr. J. Končius, moksleiviai Asta Šaltytė ir V. Vitkus.

Lietuvos viltis - naujoji karta

Kanados Tėviškės Žiburių korespondentas Svedijoje J. Grikis teigia: Lietuvos viltis — tai naujoji karta, kurioje dabar telkiasi pasipriešinimas Maskvos mėginimams sunaikinti lietuvių tautinę kultūrą. Kitais žodžiais, tikrieji ateitininkai — Lietuvoje.

Antrojo Lietuvių Kultūros Kongreso rengimo komisijos

pirmininkas P. Gaučys apie Pirmąjį Kongresą sprendžia: Jis buvo reikšmingas faktas, kad į Chicago sutraukė daug lietuvių. Šiaip nieko konkretaus neatliko. Pažiūrėsime, ką konkretaus atliks Antras.

Maskva Brazilijos Rio de Janeiro sostinėje suruošė parodą, kurioje išstatė vykusį Lietuvos menininko Kuzmickio medžio raižinį "Viso kaimo mergužėlės į mane žiūrėjo," pavaizduojantį liaudies dainą. Būty įdomu to raižinio reprodukciją ir mūsų spaudoje pamatyti.

"Kas Amerika? Juk tai pačių drąsiausių ir išvermingiausių Europos sūnių ir dukterų sukurtas kraštas!" Taip rašė Juozas Tysliava, Juozo ir Onos Ginklų 35 metų vedybų sukaktį minėdamas.

Vienybė pirmoji pranešė apie lenkų Meno ir Mokslo Instituto New Yorke leidžiamą kanadiečio profesoriaus Kirkconnello padarytą Mickevičiaus "Pono Tado" vertimą (400 pusl. \$7,00). Tėviškės Žiburiai dabar praneša, kad profesorius vertimui skyręs 8 metus ir eilutes "Litwo, ojczyzna moja," kurias buvusiam Vienybės redaktoriumi, tada klierikui Milukui seminariją lankant, klierikai tautos himnu buvo padarę (Lietuva, Tėvyne mano), profesorius išverčia: O Lithuania, my fatherland, thou art like health. What praises thou

shoulds't command. He only finds out who loost thee quite!

Anuosyk Pr. Naujokaitis Alduose rašė: Apytikriu apskaičiavimu, Amerikoje ir Kanadoje per 8,000 šeimų ir 2,000 pavienių, naujųjų ateivių, pakankamai raštingų knygų pirkti ir skaityti. Jei tik kas trečias, išsiparduoję po 3,000 egz. Dabar neišparduodama nė 500. Matyti, kas nors ne taip su pirkėjais, ar pardavėjais. Šie gal negirdėjo posakio: Advertising is living?

J. Kuprionis Drauge mano, kad, norint įgyti teisę lietuvių vardu bendrai kalbėti, Bendruomenel privalu visų pirmiausia bent apjungti žymiąją lietuvių dalį. Darbų būtų trys sritys: 1) kultūrinė, 2) Lietuvių Fondas ir 3) apjungti lietuvių daugumą. Sako, kėsias eiti į politiką būtų blaškymasis ir jėgų eikvojimas.

Shenandoah'rio klebonui Karaliui \$1,000 paaukojus, ir dar \$2,000 vėliau pridėjus, darbas išleisti du toms Amerikos lietuvių katalikų istorijos tuojau pasistūmėjo pirmyn. Vyriausias redaktorius prof. A. Kučas.

Londono Timės literatūros priedas skelbia, kad Holznerio leidykla Vokietijos Würzburge išleisusį Ernsto Albrechto Pliego veikalą "Das Memelland, 1923-1939."

STEBĖTOJAS

MUMS RAŠO

Gerb.,
Siunčiu prenumeratą ir \$1 už Salomėjos Narkėliūnaitės "New Yorkas - Vilnius ir atgal" reportažą, kuris sukėlė tiek daug ura patriotiškų diversijų.

Aš asmeniškai priimu jį už gryną realybės atvaizdavimą, neličiant politinių faktorių, tačiau ryškiai jaučiamų ir tarp elučių įskaitomų patriotinių jėgų.

Linkiu jai sėkmės įgudusiai verčiant pradalgius mūsų tautiškuose baruose, apjuos-tai "iš toli atkeliavusią" juosta ir išlydėtai atgal į JAV Šiaulėniškio Serfello žodžiais: "Būtom reikalinga ir mums čia, bet mes išleidžiame, įsitikinę, jog ten, Amerikoje, esi dar reikalingesnė"...

Taigi, tautos dukros ir sūnūs reikalingi ir Tėvynėje ir išeivijoje, — jie turi saugoti ir puoselėti lietuviybę, stiprinti išeivijos dvasią bei solidarumą, tačiau, Dieve gink, nepasinašinti prieš (okupanto) užmačių link, skaldant mus politikierių (ne politikų) mandrapypkiškumais...

A. JURSKIS
Philadelphia, Pa.

...siunčiu už Vienybę ir \$1 už priedą "New Yorkas-Vilnius ir atgal".

Noriu pasveikinti p-ę Narkėliūnaitę ir sykiu padėkoti už tokias gražias nuotraukas Vienybėje apie Punską. Tai mano gimtinė. Ją palikau 1902 m., dar maskaliai tada viešpatavo. Jie mane pagavo, kai mokėmės lietuviškai.

JONAS M. GRIGAITIS
Kingston, Pa.

...prisiunčiu prenumeratą dėl Vienybės gazetės. Mums patinka tas laikraštis.

NELLIE AMBROSE
Chicago, Ill.

siunčiu prenumeratą. Ačiū Jums už puikų laikraštį!
L. KAPECKAS
Hartford, Conn.

SPAUDOS SKILTYSE

Amerikos ekonomija šiuo metu pergyvena senai lauktą pagrindinį pokarinį persitvarkymą. Gamyba pasivijo paklausą. Amerikiečių gaminiai svetur jau priversti sunkiau rungtis dėl rinkų. Vada! dar neprikalbinsi piliečių aptvarkyti savo "gerovišką" gyvenimą, kad jų nesilpnintų, bet stiprintų. Toks persitvarkymas užtruks. Sutrupinti ar visai išvengti negalima. Todėl per tam tikrą tarpsnį biznis Amerikoje bus nei geras nei blogas. Didelės krizės neįvyks, nes ekonomiją ramsto trys dalykai: išlaidos ginklams, parama žemės ūkiui ir sveikos kreditui sąlygos.

ŠVEICARAS EKONOMISTAS PROF. EUGEN BOHTER

Europa šiandien, galima sakyti, vėl ant kojų, todėl jos pajėgumą dėmesin turi imti ir Washingtonas ir Maskva. Kaip gi viskas toliau vystysis? Apie ateitį spėlioti mėgstantieji europiečiai mano, kad Amerika turės suieiti į glaudesnį bendradarbiavimą su Europa ir kietesniu saitu apsiungti su Atlanto Bendruomene. Sovietija giturės atsikratyti savo nusenusio marksizmo-leninizmo ir palaipsniui patisave ir Rytų Europą įjungti į Europos šeimą.

FRANCIS B. STEVENS, BUVĘS JAV DIPLOMATAS

Lenkiškas laikraštis apie Lietuvą

Buenos Aires išeinantis lenkų laikraštis Głos Polski birželio 1 d. išleido lietuvišką numerį, papuoštą Lietuvos himno žodžiais (lietuviškai) ir lietuviška Vytimi.

Taip pat pirmame pusl. tilpę rašiniai atspausiti lenkų ir lietuvių kalbomis. Savo žodyje laikraščio redakcija štai ką sako:

Šis "Głos Polski" numeris, atiduodamas į skaitytojų rankas, yra pirmutinis iš serijos, skiriamas apibūdinti tų tautų, su kuriomis esame gyvenę po bendru stogu. Pradedame nuo tos tautos, kuri mums davė didžiausius valdovus. Jagelonų gadynei prasidėjus bendromis jėgomis laimėjome sunkią Žalgirio kovą, nugalėdami kryžiuočius ir pasiekėme auksinio kultūros amžiaus žygmantų laikuose. Daug dėl to esame skolingi Lietuvai, pripažindami pilnuomoj.

To dėlei įpratome gerbti lietuvius kaip brolių tautą, daugiau net negu broliu, kadangi lietuviai, nebūdami slavai, istorijos bėgyje elgėsi broliškai.

400 metų gyvenome dualistinėje valstybėje. Tiesa, ir tarpe brolių pasitaiko nesantaikos, ir dualizmo balansą skirtingai daro kiekviena pusė. Buvo laikotarpiai, kuomet Lenkiją ir Lietuvą bendrino, pav. Adomas Mickevičius savo kuriny sakdamas: "Lietuva, tėvyne mano!" — bet buvo ir griežtų separatišmo pasireiškimų, palietusių ištisas šeimas.

Šiandien kas kart daugiau bręsta abiejų tautų tarpusavio susipratimas, dėl bendro likimo ir bendrų siekių. Įvykių akyvaizdoje privalome ruoštis bendram apsigynimui.

Skaudaus likimo valandoj atbundama: dabar tam yra laikas.

Šis Głos Polski "Lietuviškasis numeris" gal padės bent vieną plytelę statymui taikos ir susipratimo tilto.

To tilto pastatymas visiems jums yra istorinė būtinybė.

Toliau pirmame puslapyje dviem kalbom atspausintas Vaclovo Sidzikausko, Lietuvos Laisvės Komiteto pirm. New Yorke, rašinys "Lietuvos ir Lenkijos santykiai tarp dviejų pasaulinių karų" ir autoriaus fotografija su laiško redakcijai ištrauka.

Laikraštyje toliau jau tik lenkų kalba telpa tokie rašiniai: O. Augustyn, MIC — Dvi kalmynės — Lietuva ir Lenkija, N. Bowczys — Lietuviškų genčių proistorė, J. Mackiewicz — Anachroniškas ginčas (dėl Vilniaus, Red.), X. S. W. — Nuo Horodlės iki 3 gegužės konstitucijos, Leon Hieronim Radziwiłł — Lietuva 15 amžiuje, Inż. O. Lutyk — Lenkai

nepriklausomoje Lietuvoje, W. Gilski — Lietuvos tautinis atgimimas 19 amžiuje, St. Czechowski — Dvidešimt metų nepriklausomo gyvenimo, St. Chorzewski — Ginčas dėl Vilniaus, Ks. mgr. Sz. Walkowski — Lietuvos istorija iki Horodlės unijos, Gr. Heybowicz — Lietuvių kalbos būdingumai, M. Szumiłło — Neutralaus krašto tragedija, M. Wiernicki — Sovietinė Lietuva ir kt.

Numeris gausiai iliustruotas atitinkamomis iš Lietuvos senovės ir nepriklausomybės laikotarpio bei Lietuvos tautinių žadintojų ir veikėjų nuotraukomis.



Tautinių Sokių Ansamblis "Rambynas", Lidijos Mackevičiūtės-Petravičienės vadovaujamas, birželio 23 d. suruošė Joninės Avellanedos Lietuvių Salėje, Argentijoje. Buvo sušokta 8 tautiniai šokiai, jų tarpe "Sadutė" pirmą kartą. Koncerte dalyvavo apie 500 publikos.

Pr. Ožinsko nuotrauka



O. G. Ožinskienė A. L. Balso Leidyklos namų "Tulpės" lietuviškoje seklyčioje, su savo rankdarbiais.

Pr. Ožinsko nuotrauka

PUIKIAI PASIRODĖ SOKIŲ ANSAMBLIS "RAMBYNAS"

Buenos Aires lietuvių kolonija su nekantrumu laukė tautinių šokių ansamblio "Rambynas" pirmo pasirodymo. Tiesa, "Rambynas", vos tik susiorganizavęs, jau dalyvavo Vasario 16 minėjime, bet tai buvo tik papildomas minėjimo programos, kurioje dalyvavo kitos meninės pajėgos. Tačiau rambyniečiai savo pirmajam viešam pasirodymui ruošėsi dideliu atsidėjimu ir įvykdė tikrą pasisekimą per Joninės, birželio 23, Aušros Vartų parapijos salėje, Avellanedoje.

Iškilmės prasidėjo šokių mokytojos arch. Lidijos Mackevičiūtės Petravičienės sveikinimu. Savo nepaprastai jautriu, giliai prasmingu sveikinimu menininkė nukėlė auditoriją į Lietuvą, kurioje Joninės yra didžiausia jaunimo šventė. Ansamblio vadovas Alf. D. Petraitis paaiškino Joninių reikšmę ispaniškai.

Pakilus uždangai, lyg gėlių puokštė sumirgėjo tautiniais drabužiais pilna scena jaunimo. Šį kartą buvo atlikta:

Kubilas — senas liaudies šokis, surištas su derliaus nuėmimo apeigomis.

Kalvelis — pramoginis šokis, imituojantis kalvio darbą.

Sustas — žaismingas pramoginis šokis.

Rugučiai arba Pjovėjai — darbo šokis, vaizduojantis rugtapiūtės veiksmus.

Jonkelis — gyvenimo pramoginis šokis.

Oželis — komiško charakterio vyrų šokis.

Sadutė — senas Joninių ir mergvakario mergaičių šokis, kuris Argentinos lietuvių scenoje tapo atliktas pirmą kartą ir dideliu pasisekimu.

Malūnas — darbo šokis, vaizduojąs vėjinį malūną ir darbą jame.

Tautinių šokių Ansamblio Rambynas sąstate buvo 32 asmenys.

Tai buvo tik staigmena Argentinos lietuvių scenoje. Už šydo, (kuris puikiai atvaizdavo rūką) L. Petravičienė atliko dalį poetės Tumienės poemos — Joninių naktis Rambyne.

Vaidilučių šokis žiūrovams priminė gilią Lietuvos senovę.

Pasirodęs vaidila, (aktorius J. Valentinas) ilgame monologe pasakojo apie didingą Lietuvos praeitį. Tokio didingo kūrinio, vaizduojančio Lietuvos praeitį, nematėme bene nuo 1930 metų, kuomet Draugijos Lietuva, Buenos Aires teatre Jose Verdi buvo pastatyta St. Santvaro Minių mylimoji, arba Karalius Lydingas, bei Jono Skinkio Karalius Rimgaudas.

Tęsiama 8 psl.

PAVERGTŪJŲ TAUTŲ SAVAITĖS ATGARSIAI

Kaip Pavergtųjų Europos Tautų būstinė New Yorke informuoja, ryšium su JAV prezidento paskelbta Pavergtųjų Tautų Savaitė, plačiai rašė po visą Ameriką laikraščių redaktoriai ir kolumnistai. Čia būdingesnės ištraukos:

New York Journal-American:

...Nors pavergtųjų tautų išlaisvinimas bent šiuo metu atrodo kaip mirażas, tačiau kelios pastarosios dienos įrodė, kad vakarai nepamiršo savo sąjungininkų Rytų ir Centrinėje Europoje...

Los Angeles Tidings, California:

...Kiekvienu atveju turime prisiminti savo brolius, nešančius vergijos pančius, ir savo žodžiais, veiksmais ir mintimis...

Norristown Times Herald, Pa.:

...Pavergtųjų Tautų Savaitė amerikiečiams suteikia galimybę įrodyti Rytų Europos tautoms, kad jos nesandienos pamirštos, o JAV vyriausybei tai nauja galimybė išnaudoti sovietų silpnybes, perimant iniciatyvą šaltajame kare.

Port Huron Times Herald, Mich.:

Tuo metu, kai Chruščėvas kalba apie apsisprendimo teisę Afrikos ir Azijos tautoms, jis ir toliau po sovietiniu batū tebelaiško 100 mil....

Indiana Gazette, Pa.:

...Suprantama, kad yra visiškai vietoje pasauliui priminti Amerikos nepasitenkinimą tuo, kad sovietai laiko pavergę savo metu buvusias laisvas tautas...

Madison Courier, Ind.:

...Nepaslapstis, kad labai atsargūs ir beveik nereikšmingi žodžiai (deklaracijoje) buvo parinkti tikslingai, būtent, nenorint supykdyti sovietų, kurie labai jautrūs Rytų Europos problemoms...

Phoenix Gazette, Ariz.:

...Yra daugiau Berlyno sienų... Yra daug būdų, kaip galima būtų padėti už geležinės uždangos esančios tautos, panaudojant Amerikos prestižą. Mes neturime galvoje karo. Mes galvojame apie atremimą agresijos kur tik ji bebūtų, mes galvojame ir apie panaudojimą moralinės ir ekonominės galios....

Kalamazoo Gazette, Mich.:

...Kol dar laisvės ugnys tebedega pavergtųjų širdyse, dar tebėra viltis. Kol dar belaisviai nepamiršę laisvės, eventualaus laisvo apsisprendimo galimūmą pasilieka švyturiu ir tikslu...

Juozo Tysliavos "DABAR" rinktinė

BUS IŠLEISTA 1962 M. LAPKRIČIO MĖN.

Kaina 10 dol.

Juozo Tysliavos "DABAR" rinktinę galima įsigyti tik iš anksto užsisakius, prisiunčiant 10 dol. siuo adresu: V. Tysliava, 192 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y.



Vasara brenda tėviškės laukais...

Bachūno rašinių rinkinėlis

„Best of Bachunas“ arba „51 sumanymas kaip patobulinti jūsų vasarvietės veiklą“ išėjo atskiru leidinėliu, išleistas Resort Management, Inc. Tai rinkinys J. Bachuno anglišky rašinių, pastarųjų trejeto metų laikotarpyje tilpusių Resort Management žurnale.

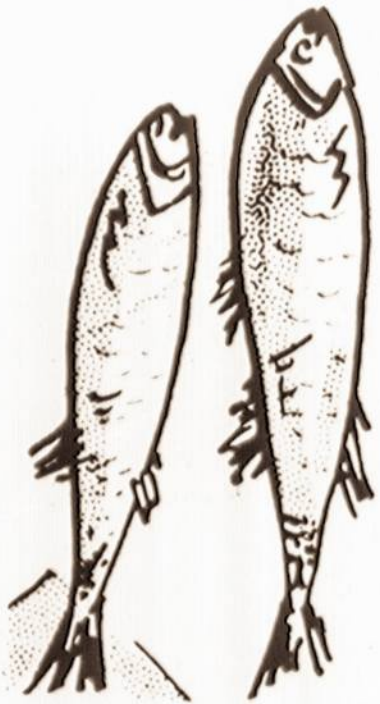
Apie patį Bachūną, kartu su jo fotografija, rašoma, kad jau 44 metai, kai jisai dirba vasarviečių biznyje. Pradėjęs savo „karjerą“ Tabor Farmoje, Sodus, Mich., Bachūnas ir šiuo metu, po 44 metų, čia sukaukęs visą savodėmesį.

Nurodoma, kad per tą laiką Bachūnas įvairiais laikotarpiais laikęs vasarvietes Floridoje, Tennessee ir Michigane. Savo rašiniams Resort Management žurnale jisai pradėjo rodytis reguliariai nuo 1959 m. kovo. Leidinėlyje pabrėžiama, kad nuo to laiko Jokolurna „Bachunas Reports“ yra viena įdomiausių pasiskaitymų.

Šiame leidinėlyje atspausa 19 Bachūno kolumnos rašinių, nurodant ir datą, kada jie pasirodė. Šalia to, yra trys pilni rašiniai, o pabaigoje — rašinių indeksas. Viso leidinėlyje 28 psl.

Šiame leidinėlyje nėra lietuviškus liečiančių žinių, bet ir lietuviams jis įdomus tuo, kad jų tautietis Juozas Bachūnas sugebėjo ne tik vasarvietės biznyje gerai finansiškai susitvarkyti, bet ir pasiekti populiarumo tarp amerikiečių kaip vasarviečių ekspertas.

Illinois Lietuvių Gydytojų Draugija paskyrė \$100 Pasaulio Lietuvių Archyviui išlaikyti.



JUOZAS ŠVAISTAS ŽIOBRIAI PLAUKIA

Tęsinys iš praeitos savaitės
tilpusio fragmento

Pamaldžių moterėlių prisirinko gausiai, beveik artipilnė bažnytėlė. Išklauses išpažinčių, atlaikęs mišias ir kitas apeigas atlikęs, prabilo iš sakyklos:

„Mielosios sesės, šventojo Pranciškaus iš Asyžiaus pasekėjos! Aš džiaugiuosi, kad jūsų būrys kas kartą gausesnis, ir tikiuosi, kad jis vis uolesniu ir stipresniu taps to tikėjimo dvasioj, dėl kurio mūsų išganytojas Jėzus Kristus kentėjo ir numirė ant kryžiaus tarp dviejų latrų. Numirė paniekintas, kad vėliau būtų išaukštintas. Iš tikrųjų, niekas nėra taip dabar pasaulyje išaukštintas, kaip Kristus. O Jo mokslą kas platino? Paprasti, nemokyti apaštalai. Jų pėdomis pasekė kiti. Platintojų skaičius nuolat augo ir didėjo. Jie skelbė tą mokslą ir nesibijojo nei kančių nei persekiojimų. Daugelis baigė savo dienas su kančinio karūna“.

„Šiandie mūsų tikėjimas taip pat yra išstatytas tarp daugelio pavojų. Bet būkim tvirti ir nesibijokim, kaip ir anų laikų apaštalai, nors reikėtų sunkiai nukentėti ir daug vargo pakelti. Kai nėra kančios, nėra nei džiaugsmo, nei pelnyto užmokesčio. Tikėjimas be gyvų darbų yra miręs — jis negyvas! Jis kaip tas fygos medis, kurį prakeikė Kristus. Nei žalių lapų akims pasiguosti, nei vaisiaus kūno alkui apmarinti“.

„Mes pasirinkom savo globėju ir pavyzdžiu šventąjį Pranciškų. Pasirinkom todėl, kad trys aukštosios jo gyvenimo dorybės — skaistumas, neturtas ir apsimarinimas — yra tvirčiausias lieptas į dangų. Lieptas per marmaliuojančią, pašvinkusią gyvenimo dumb-

IŠ KOSTO KUBILINSKO KŪRYBOS

Kovo 9 d. Lietuvoje poetui Kostui Kubilinskiui mirus, mūsų spauda žinių antraštėse rašė, kad mirė lietuvis poetas. J. Kardelio redaguojama Nepriklausoma Lietuva, betgi savo žiniai uždėjo antraštę „Mirė sovietinis poetas.“

Jei nepatinka, tai praeiki —

Bus kam klausytis vyturių....

Pats Majakovskis sakė — reikia

Poetų daug ir visokių.

Norėtumei nurimt, o sunkiasi lyg skundas

Tokia gaudi daina, pro naktį prasimušus:

Pavasaris aplink — visi žiedai prabunda,

Ar tavo sieloj aš niekad nepabusiu?

Ne, niekad, niekad! Girdėti paukščio riksmas.

Tik užmiršimas kris kaip smulkus rūko sniegas.

Aš tavo ilgesy kiekvieną naktį nyksiu,

Nors nesuprasi tu, nors nežinosi niekad.

Einu, lengvai pasiramsčiuodamas

Minties žaisminga lazdele:

Tai ko jus baratės, karščiuodamies,

Kad taip atelti — nevalia?

(Bet jis ir rašė:)

Virš melsvo ežero žuvėdra

Plasnoja baltu sparnellu.

Einu per laudies žemę giedrią

Ir nedainuoti negaliu.

Io jūrą. Tos dorybės, kaip šviesūs žibintai, kaip skaisčiosios žvaigždės tamsią naktį, aiškiai nušviečia mūsų kelią ir visada palaiko budrią, pakeltą dvasią. Neleidžia, kaip kokiam peniukšliui, be atvangos drybsoti prie savo sotaus lovio. Su tomis dorybėmis artimai jungiasi malda, dažna išpažintis ir šventoji komunjija“.

„Bet ir to maža dar!“

Stipresniu balsu pabrėžė Sidaravičius ir padarė nedidelę pauzę. Moterėlės staiga pakėlė galvas ir nustebusios sužiuro į kunigą. Ligi šiol dažnai girdėtai žodžiais, palyginimais, tartum lopšine dainele, jos buvo liūliuojamos ir snūduriuoti pradėjusios. Dabar staiga nubudo, lyg netikėto trenksmo pažadintos.

„Taip, maža!“ — energingai pakartojo pamokslininkas: „Ne viena jūsų išivaizduoja jau esanti šventoji. Beldžia tik užsodinti ant drūto baslio ir pakelti ik dangaus vartų. Beldžiasi. Prasadaro vartai, ir šventasis Petras klausia: „Ko gi tu čia nori?“ Atsakyk, kaip ir įsitikinimas, be jokių abejonių: „Dangaus!“

— Kokie tavo nuopelnai?

— Meldžiausi, dažnaiėjau išpažinties, prisilaukiau trijų šventojo Pranciškaus dorybių...

— Daugiau, daugiau? Kas daugiau?

„Mik-Mik! Sumišusi tik marmeklioja, kaip savo poterius, vien tik lūpomis švepšiuodama. Ir tada ji užgirsta, kaip perkūno trenksmą, rüstų šventojo Petro balsą:

— O kur tavo gyvieji darbai? Tu gyvenai vien tik sau. O ką gero padarei Bažnyčiai, šventajam tikėjimui sustiprinti? Ar sušelpi nors vieną pavargėlį? Ar pasirūpinai nušluostyti našlaičių ašaras, palengvinti jų gyvenimą? Atsakyk, atsakyk man?

„Ką gi tu sakysi, jeigu iš tikrųjų nieko neturi. O dirva tokiems darbams plati ir neišdirbta dar. Daug jau garbingų mergelių dirba toje dirvoje. Toms gražiausioms mūsų tėvynės lelijoms mergaitėms — Onutėms, Mariutėms, Petronėlėms, Pranciškėlėms — priklauso ne tik guodonė ir padėka, bet reikia pavadinti jas Lietuvos Sibilijomis. Kaip tikros apaštalaitys vargsta ir keliauja jos“.

„Viena anų, Magdė Binkalė, net į Sibirą nukeliavo. Daug buvo kankinta. Ten ir dūšią Dievui atidavė. Už jos vėlė atsiklaupę pasimelsim. Sukalbėsime po vieną poterį ir triskart „Amžiną atilį!“

Saturday Review apie lietuvių literatūrą

Savaitraštis "Saturday Review" yra vienas įtakingiausių literatūros žurnalų JAV. Jį atidžiai seka didieji knygynai, bibliotekos, giminingi leidiniai.

Todėl šio žurnalo rugpiūčio 4 d. numeris itin reikšmingas lietuvių literatūros garsinimui Amerikoje. Jame telpa naujų lietuvių poezijos ir prozos rinktinių angliškai recenzijos. Jame taip pat amerikiečių kritikonų įžengia jaunas ir gabus išeivijos kritikas Rimvydas Šilbajoris.

Savo išsamioje lietuvių prozos rinktinės "Lithuanian Quartet" recenzijoje, Šilbajoris rašo: "Blaivios ūkininkų tautos, kaip lietuviai, dažnai būdavo priverstos klajoti, išniekintos ir benamės, isto-

rijos didžiųjų katastrofų prieblandoje. Tokios tremties siela kalba į mus iš "Lithuanian Quartet" puslapių."

Apžvelgęs rinktinėje spausdinamas A. Barono, M. Katiliškio, A. Landsbergio ir I. Šeinius novelės, Šilbajoris taip užbaigia savo recenziją: "Lithuanian Quartet" yra sveikintina apraiška Amerikos literatūrinėje scenoje. Yra gera žinoti, kad kūrėbūnės vaizduotės balsas dar girdisi, nors jis ir priklauso mažai tautai, prisilęgtai istorijos žygyje."

Lietuvių poezijos rinktinę "The Green Oak" aptaria žymusis poetas ir vertėjas Dudley Fitts. Lygindamas ją su trimis kitomis neseniai išleistomis poezijos vertimų knygomis — italų, brazilų ir Pasternako — jis pavadina ją "geriausiąja" iš jų ir jos vertimus — "paremtus vertingais ir tikrais" originalais.

INFORMACINIS LEIDINYS APIE LIETUVĄ

LOS ANGELES, Calif. — Lietuvių Dienų leidykla netrukus išleids informacinį leidinį angliškai apie Lietuvą. Šio leidinio vardas — Lithuania Land of Heroes. Leidėjas Antanas Skirius, Lietuvių Dienų leidyklos savininkas; knygą paruošė ir suredagavo Leonardas Valiukas.

Pirmoji knygos dalis, turinti 88 puslapius, padalinta į 11 skyrių.

Trumpame skyrelyje pagrindinės žinios apie kraštą ir žmones.

Kitame skyrelyje Lietuvos istorijos santrauka. Atskirame skyrelyje kalbama apie lietuvių kalbą. Trumpas skyrelis apie lietuvių laisvajame pasaulyje.

Atskiruose skyriuose paličiama komunistų ir nacių konspiracija ir komunistų pirmoji okupacija.

Neilgas skyrelis skiriamas 1941 m. sukilimui. Kiek ilgesniame skyrelyje nušviečiama nacių okupacija ir lietuvių tautos pasipriešinimas.

Daugiausia vietos skiriama antrajai komunistų okupacijai ir partizanų veiklai.

Atskiri skyreliai apie sovietų vykdomą genocidą ir lietuvių tautos pasipriešinimą dabar. Pirmos dalies gale keli svarbūs dokumentai ir plati bibliografija.

Antroji knygos dalis, iliustracinė, turi 96 puslapius. Šioje dalyje pavaizduotas nepriklausomos Lietuvos gyvenimas.

Knyga nemažo formato, puikiu ir patraukliu apvalu. Knygos kaina \$4.75. Knygą galima užsisakyti, rašant: Lithuanian Days Publishers, 4364 Sunset Blvd., Los Angeles 29, California.

LDIT

Benys Babrauskas, JAV ir Kanados Lietuvių Kultūros Kongreso rengimo komiteto vicepirm., padarė platų ir išsamų pranešimą JAV Lietuvių Bendruomenės centro valdybos Informacijos Komisijos pasitarime apie Kongreso rengimo ir Lietuvių Fondo reikalus. Kultūros Kongreso sąmata siekia \$9,000. Kongreso rengėjams, JAV ir Kanados bendruomenių valdyboms ši suma nebus lengva, todėl prašoma visos lietuvių visuomenės paramos. Aukos Kongreso reikalams siusti: Jonas Švedas, 1347 So. 48 Court, Cicero 50, Illinois.

Mukelta į 8 psl.

7



Prie Zarasų ežero...

(Poemoje apie Zarasų ežerus, tartum, priminė Kristaus žodžius: Kas be kaltės, tegul pirmas akmeniu meta.)

Tau šviesią dalią, tėviškėle,

Jau ne gegutės iškukuos —

Kolūkių pirklos čia iškėlę

Tau įkurtuvių vainikus.

Žiūrį žemė tyrais ežerėliais

Naktį tylią, žvaigždėtą ir ramią —

Ar gali, tyrą žvilgsnį pakėlęs,

Tu, taip pat, pažiūrėti į žemę?

(Iš Pergalės žurnalo parinko V. Širvydas)

Vik. Ignaitis Europos Lietuvoje rašė: "Gaila, Jis mirė per anksti ir palaidotas Vilniaus Antkainio karių kapuose. Graži Kubilinsko poezijos knygų krūvelė būtų. Vaikai jo eilėraščiais gyveno. "Oželis" ir "Raidžiu pa-

radas" išspausdinti 1951 m. "Pauliukas Bailiukas" 1955 m., "Pumpurėliai" 1956 m., "Mano Skaičiai," "Mano Spalvos", "Su žilvyčio dūdele," "Stovi pasakų namelis" ir "Buvo kaip nebuvo" 1957 m. Už vaikams skirtą poeziją gavo 15,000 r. dovanų.

Pavyzdys eilėraščio vaikams:

— Ko norėjo du meškučiai,
Du meškučiai lepeškučiai?

— Kad medum per naktį lytų
O meškučiai — jį laižytų.

— Ir medum per naktį lijo,
O meškučiai medų rijo.

— Ką meškučiai griaudžiai rauda?
Pilvukus meškučiams skauda!

— Gydo meškinas vaikus,
Spaudo storus pilvukus.

— Nors medutis ir saldus,
Niekada nebūk godus!

Atsakymas tiesus ir aiškus: „Vežu monsinjorui prelatui Andžejevskiiui". Nors vykdavo po mišnių, anksti atlaikęs, bet miestelyje niekur nesustodavo. Tuojuo į bežnyčią. Užsidaro vieni du su zakristijonu ir tariasi.

Į reikalų labai daug. Stambiausias knygų persiuntimo centras. Slavikų slaptas knygų sandėlis. Jį tvarkė broliai Dobrovolskiai kartu su Rekašiais. Dobrovolskių daržinė knygoms įrišti fabrikėlis. Jau kelintą kartą jis kilnojamas iš vienos vietos į kitą. Vis pėdsakams užmėtyti.

Iš varpinės sandėlio knygas imdavo: Šunkarių Jonas Povilaitis, Naudvario Martišius, Panovių Būdininkė, Zobiela, Drebutis, Būdininkas. Zakristijonas Pušeliauskas turėjo savo atskirą sandėlį špitolės malkinėj. Iš ten imdavo: Juniškių Povilaitis, Petras Andriukaitis, Jurgis Sutkaitis, Vincas Danisevičius.

Būdingiausi iš visų: Drebutis, Būdininkas ir Danisevičius.

Drebutis tikras elgeta. Eidamas su knygomis, dar labiau pabrėždavo savo elgetišumą. Nuskaręs, krėpšiais apsikarstęs. Veidas kaip ožio žilplaukiais apžėlęs. Rankoje ilgas mazguotas botagas kaimo šunims lodinti. Vos klampina šalikele. Kas gi tokį įtartų?

Būdininkas degutininkas. Vežime viena ar dvi statinės deguto. Vežimas aparvėjęs, suterštas. Jis pats juodas, susitepęs. Gali pasirodyti, kaip nelabasis, iš pragaro ištrūkęs, kuris smalos katilė verda ir šutina „griešnikų dūšias". Jo kumelka irgi degutuotais lopais. Kelyje iš tolo visi lenkiasi tokio prajovo. Tik kaimuose lipšniau sutinkamas. Degutas daugeliui pravartu.

Danisevičius Virbalio parapijos trimargio sklypininko sūnus. Silpnos sveikatos. Nenorėjo samdytis už berną. Jau septyniolikos metų pradėjo knygas nešioti. Eina sau apdriskęs, paliejęs bernaitis. Zandarai nė iš arti nenori pažiūrėti.

Susipažino su Sidaravičium dar tais metais, kai vikaru buvo Alvite. Sudargę pasikvietė jį talkon. Kelis metus dirbo priklausęs nuo Pušiliausko. Vėliau pradėjo savarankiškai. Įsidrąsino ir įgudo sieną peršliaužti. Iš knygų pralobo. Nusipirko Virbaly mūrinį namą. Įsitaisė galanterijos daiktų krautuve. Jos priedangoj dar sėkmingiau varė prekybą knygomis.

Baigęs pamokslą, pridėjo:

— Kurios norėtų smulkesnių paaiškinimų, kas tai yra gyvieji darbai ir kaip juos atlikti, pasikalbėsim zakristijoje. Tuojuo po pamaldų bažnyčios tarnai dalins prie Dievo štalo paveikslėlius. Kurios norės, prisiartins ir galės gauti. Gerai įsiskaitykite, kas antrojo pusę išdrūkavota.

Paveikslėlis — kolektyvinė kūryba. Tebekvėpėjo aitrais spaustuvės dažais. Visai neseniai atgabentas iš Tilžės. Vienoje pusėje įprastinis šventojo Pranciškaus atvaizdas. Antroje Kušeliausko pasididžiavimas — eilėraštis. Pirmasis bandymas. Kolektyvo nutarimu — Antanavičiaus ir klebono — labai vykęs, tobuliausias:

Kurie mokys vargdienėlių vaikelius skaityti,
Tokių vardai bus knygoje dangaus užrašyti.

Jūs, panelės ir mergelės, eikit prie to darbo,
O už tokią brangią procę rasit danguj skarbą.

Prispaudimų, varginimų jau nesibaidykite,
Po griteles, kamarėles vaikelius mokinkite.

Sėkit brangią dangaus sėklą širdyse vaikelių
Ir paaugusius mokinkite eiti dangaus keliu.

Ir žemaičiai, ir lietuviai, ir biedna sirata
Dėkavos jums, jog mokyti turite ukvata.

Visų kampų vargdienėliai pažins jus iš tolo,
Su širdingu džiaugsmu sveikins, kaip savo aniolą.

Vaikų tėvai duos jums valgį ir apdarys kūną,
O pats Dievas duos zaplotą — auksinę karūną.

Brangus darbas, graži proce vaikelius mokyti,
Garbint Dievą, mylėt visus ir knygas skaityti.

Jau dėl mum aušros žvaigždė šviesi užtekėjo,
Nes po visas gričias, trobas mokslas prasidėjo.

Brangus auksas ir sidabras, bet mokslas brangesnis,
Saldus cukrus, saldus medus, o mokslas saldesnis.

Po eilėraščių dvi raidės: „S. K." Dažniausiai taip pasirašinėdavo Kušeliauskas.

Eilėraštis sparčiai plito. Jis ėjo iš lūpų į lūpas. Paprasti patrauklūs žodžiai šiltai klojosi prie širdies ir lengvai laikėsi atmintyje. Drauge su klebono pamokslais, paaiškinimais turėjo aktyvios įtakos.

Į Slavikus Sidaravičius važinėjo beveik kas penktadienį. Slavikai kaimyninis bažnytkaimis. Jei pakeičiui sulaikydavo žaņdarai, tuojuo parodydavo žiobrius.

Venezuelos lietuvių žinios

Liepos mėn. 1 d. La Vega, Caracas šeštadieninė mokykla surengė Maironio minėjimą.

Minėjimą atidarė Danutė Statkutė, paskaitydama Maironio eilėraščių "Išnyksiu kaip dūmas." Po to, mok. R. Jarmolavičiūtė aptarė Maironio reikšmę lietuvių bei.

Mokyklos mokinių choras padainavo Maironio parašytas dainas: "Lietuva brangi, mano tėvyne" ir "Kur bėga Šešupė" Maironio eilėraščius padėkavo: Jolanda Bliuškaitė, Kęstutis Staškevičius, Jonas Kepalas, Raimundas Biškis, Rytis Razanskas ir Raimundas Biškis.

Minėjimą baigus, mokinių choras, pritariant gausiai susirinkusiems į minėjimą, padainavo liaudies daineles: "Pelėda", "Plaukia žaselė per ežerėlį", "Bijūnėlis", "Pasėjau linelį" ir "Eisim broleliui namo, namo".

Po ilgos ir sunkios nervų ir plaučių ligos, birželio 12 d. Caracas mieste mirė Stasys Paškevičius.

Velionis buvo vienas pirmųjų lietuvių emigrantų, įstokusių Venezueloje. Birželio 13 d. kapellono kun. A. Perkumo ir draugų buvo palaidotas į amžinąją poilsio vietą, palaidotas Caracas "Cementerio del Sur" kapinėse.

Jau ketvirtį metų kaip Maracay mieste, Venezuelos Centrinio Universiteto Agromonijos Fakultete, esančiame Limon priemestėje, studijuoja Romualdas Naujalis. Tai bene pirmas lietuvis, pasirinkęs šia mokslo šaka Venezueloje.

Naujalis jau ir dabar, dar bestudijuodamas, dirba vietiniame Agromonijos Tyrinėjimu Institute.

Dr. Danutė Statkutė, studijavusi Genevos universitete Šveicarijoje Vertėjų Institute ir baigusį savo studijas anglų, prancūzų ir ispanų kalbų studijas, prisiekusios vertėjos titula.



Danutė Statkutė kalba

Vos grįžusi iš Šveicarijos, pradėjo dirbti JAV ambasadoje, aktyviai dalyvauja Caracas lietuvių kolonijos gyvenime ir yra nenulstamoji savo tetos mok. R. Jarmolavičiūtės, šeštadieninės mokyklos vedėjos, pagalbininkė.

Maracay mieste šiuo metu veikia septynios lietuviškos prekybos įmonės: viena — importo ir didmenų, keturios — laikrodžių ir brangenjų, dvi — maisto produktų.

Visai pagrįstai Maracay miestas ir yra laikomas lietuvių prekybinių miestu, nes jokia kita Venezuelos lietuvių kolonija šiuo atveju negali Maracay lietuvių pralenkti.

Maracay mieste įvyko tryliktoji VLSB-nės visuotinis atstovų suvažiavimas centro valdybai, Garbės Teismo ir Centro Kontrolės Komisijai išrinkti.

Valdybon išrinkta: pirm. Z. Domeika, vicepirm. J. Biečiūnas, sekr. H. Gavorskas, išd. I. Trinkūnaitė ir nare A. Vaisiūnienė, Garbės Teismas: pirm. L. Staškevičius, sekr. M. Bundelis ir narys Grosas, į Centro Kontrolės Komisiją buvo išrinktas pirmininku Z. Garšva.

Sokių ansamblis "Rambynas"

Atkelta iš 5 psl.

Rasa Kairelytė ir mokytoja Zuzana Vanagaitė žavėjo auditoriją, padėkluodamos dialoginę poeziją apie Lietuvą.

Sokių protarpiais solistė L. P. Vedegienė atliko "Uliona linus rovē", "Slyščiau paslelį" ir "Palankę", pritariant visam ansambliui.

Akordeonu grojo L. Rudėnas ir R. Runimas.

K. Mačiulis ir L. Levanavičiaus tvarkomos šviesos buvo atitinkamos scenoms.

Aldonos Jaklonskaitės dekoracijos, kuklios, naujoviškos — labai tiko.

Pabaigoje, iškvieisti į sceną programos dalyviai ir vadovai, buvo ilgai katuėmis sveikinami.

Po spektaklio, dalyvavusieji jame Jonai, — jų buvo bene 15, — buvo rambyniečių pasveikinti:

Svečiai vaišinosi salėje, rambyniečių aptarnaujami, o patys ansamblečiai scenoje su savo artimaisiais vaišinosi ir dalinosi įspūdžiais.

Pr. Ožinskas, kaip paprastai, visus veiksmus įamžino į celulozę, o Miranda padarė trijų matavimų nuotraukas.

Turint omenyje sąlygas, kuriose tenka dirbti, ir beveik visų programos dalyvių lankymą mokyklų, tenka tik dėkoti ansamblio vadovams ir dalyviams už taip gražų ir turiningą spektaklį. Malonu, kad "Rambynas" neapvyly Buenos Aires lietuvių kolonijos.

VERTINGI SENOSIOS DAILĖS RADINIAI

Jau trečius metus iš eilės vasarą į įvairias Lietuvos sritis išvyksta jungtinė Kultūros ministerijos ir Vilniaus Dailės muziejaus ekspedicija dailės vertybėms tirti ir registruoti. Šių metų ekspedicijoje dalyvavę dailės istorikai ir restauratoriai lankėsi Akmenės, Mažeikių, Skuodo, Plungės ir Kretingos rajonų vietovėse.

Jei 1960 ir 1961 m. m. ekspedicijos užtikty dailės vertybių tarpe vyraujančią vietą užėmė senieji tapybos, skulptūros ir taikomosios dailės pavyzdžiai (dail. Pr. Smuglevičiaus mokinių tapybos darbai, Vinco Smakausko skulptūros, barokinės Debeikių skulptūros, retas baroko epochos auksakalystės pavyzdys — 1645 m. Viduklės taurė ir kt.), tai paskutinieji tyrinėjimai išryškino unikalius lietuvių tapybos ir skulptūros kūrinius.

Senosios Jpilties kaime (Kretingos r-nas) ekspedicija užregistravo gražią lietuvių tapybos ir skulptūros darbą su 1814 m. data. Mosėdyje už-

tiktas polichromuotas 1782 m. nežinomo liaudies menininko darbo bareljefas. Unikalus XVII amž. baldai surasti Sallantų kapų koplyčioje: 1683 m. pagaminti suolai ir bufetas, kurių paskutinis polichrominis dekoravimas, atliktas XIX amž. pradžioje, gerai išsilaikęs. Charakteringi XVIII amž. vidurio liaudies tapybos pavyzdžiai nufotografuoti ir aprašyti Geidžių kaime (Mažeikių r-nas). Ukrainuose aprašyti XIX amž. viduryje dirbusio liaudies menininko Stepono Gailliaus — Gallevičiaus skulptūriniai granito darbai ir antkapiai. Jie įdomūs kaip labai reti liaudies medinės skulptūros formų perkėlimo į granitą ir gilaus medžiagos savybių supratimo pavyzdžiai.

Lietuvos senosios profesinės bei liaudies dailės paminklų fotofiksacija ir rankraštiniai ekspedicijos dienynai, atitinkamai sutvarkyti, sudarys vertingą šaftinį Lietuvos dailės istorijos mokslui.

Naujai atidarytas

GROŽIO SALONAS "RŪTA"

ANNA MASILIONIS, sav.



Diplomuota specialistė. Baigusi Paryžiuje. Dirbus Berlyne, Hamburge, Varšuvoje Turėjusi salioną Biržuose, Klaipėdoje, Palangoje ir Vilniuje.

Tik ką atvykusi iš Lietuvos įsikurė Woodhavene, ir maloniai kviečia pas ją atsilankyti, nes darba atliks pagal paskutinius madų reikalavimus.

Pusmetinės nuo 5 dol.

87-18 JAMAICA AVE. VI 9-6948 WOODHAVEN, N. Y.

Reikalingi

PATYRĘ OPERATORIAI prie siuvamų mašinų

PUIKI PROGA geros darbo sąlygos

KREIPTIS:

ROBERT HALL MFG.

84 Broadway

Tarp Wythe Ave. ir Berry St.

Brooklyn, N. Y.

REIKALINGI vyrai ar moterys

PATYRĘ SIUVĖJAI (rankų darbui)

PUIKI PROGA geros darbo sąlygos

KREIPTIS:

ROBERT HALL MFG.

84 Broadway

Tarp Wythe Ave. ir Berry St.

BROOKLYN, N. Y.

ŽIOBRIAI PLAUKIA Atkelta iš 7 psl.

Atsirado pavyduoliai. Įskundė žandarams. Naktį netikėta krata. Surado septynis šimtus egzempliorių Tilžėje spausdintų knygų. Visas konfiskavo. Virbalio teismas nuteisė po septynis rublius baudos už kiekvieną knygą.

Danisevičius nesutiko. Apeliavo į Vištyčio pasienio teismą. Sumažino iki dviejų rublių. Kreipėsi toliau. Teisėjų suvažiavime Suvalkuose persvarstė visą bylą ir paskyrė po trisdešimt kapeikų. Danisevičius jau drąsesnis. Mato, kad laimi ir dar gali laimėti. Apeliuoja į apygardos teismą. Paliko tikėtai po dvi kapeikas nuo knygos.

Byla ilgai truko, gerokai nuvargino. Daug kasto advokatai ir įtakingų rusų valdininkų „patepimai“. Danisevičius vis tiek džiaugėsi, tartum bylą laimėjęs. Ne tiek svarbu jam visas nuostolis, teismo išlaidos, kiek noras parodyti įbauginantiems žmonėms, kad lietuviškų knygų platinimas nėra kažkokia baisenybė. Gudrumu galima išsisukti iš žiauriausių caro „šunų“ nasrų.

Sidaravičius labai didžiavosi tokiu knygnešiu. Visiems pavyzdžiu rodydavo. Važiuodamas į Slavikus dažnai prisimindavo. Prisimindavo ir tą guvų, meilų Pranuką, zakristijono sūnų. Bernukėlis dar.

Pranukas irgi labai mylėjo Sidaravičių. Laukdavo. Pasitikdavo ant kelio įvažiuojantį. Kad ne taip nuobodu būtų laukti, pasikviesdavo vienmečius. Laksydamas ir žaisdavo „arkliais“.

— Jau važiuoja!

Linksmas, garsus riksmas. Nuo Sudargo ant vieškelio dulkių viesulas. Netrukus išryškėja sarčio galva. Geras, smarkus riestasprandis ristūnas.

Jau bažnytkaimio aikštėje. Sustabdo įsikirščia-vusį žirgą ir važiuoja žingsniu. Pamoja ranka, šypso-damasis sveikinasi su berniukais. Šie seka paskui. Įvažiuoja špitolės kieman ir riša žirgą prie zakristi-jono malkinės.

Sartis pasigėrėtinai, brikutis prastas, o važiuotojas dar prastesnis. Nuolatinis baltas drobinis burno-

sas. Suglamžyta kepurė. Sunkūs auliniai batai. Pažiūrėti vyras dailus — gyvas, lieknas, aukštokas.

Berniukai nerimauja, kol baigs tvarkytis su sarkotu. Jie stovi atokiau ir maivosi, kaip kačiukai.

— Na, sveiki apaštaliukai!

Visiems paploja per veidelius ir leidžia bučiuoti į delną. Tai savotiška malonė. Ranka stambi, šiurkštoka. Pakvėpusi žuvmis ir uostomu tabaku. Apaštaliukais ar apaštalais vadindavo visus, kurie jam mielėsi.

— O kiek apaštalu buvo, ar jūs žinot?

Berniukai beveik unisonu atsako:

— Dvylika!

— Teisingai — dvylika. Jūs dabar maži dar, tad apaštaliukai. Kai užaugsit, būsit apaštalai. Ar norėtumėt?

— Norėtumėm...

— Labai gerai, vaikučiai! Labai gerai... O kurie mokat skaityti?

— Aš!

Gyvai striksi Pranelis, kaip žvirbliukas. Kiti du nusiminę tyli. Sidaravičius ištraukia iš pažasties ryšulį. Neskubėdamas išvynioja. Didoka raudona skepetaitė, lyg nurišta nuo kurios nors moters galvos. Ten visko matyti. Pranukui sako:

— Kai tu moki skaityti, še tau knygelę. Ar žinai, kas ją parašė?

— Ne...

— Būtinai reikia žinoti! Parašė aukščiausias dvasiškas ganytojas jo praklėnybė vyskupas Wolončiauskas. Kiek čia įdomių pasakojimų ir gražių paveikslėlių! Pažvelkit, vaikučiai.

Varto knygelę ir rodo paveikslėlius. Kitiem dviem net paširdy gelia dėl apmaudo. Tikrai dailūs tie paveikslėliai. Visi spalvoti, tartum gyvi.

Sidaravičius suprato, kas vyksta anų sieloj, todėl pridėjo:

— Kai pramoksit paskaityti, ir jūs gausit po tokią knygelę. O kuo judu vardu?

Už abu atsako drąsesnysis:

— Aš Antanukas, o jisai Jonelis.

Tęsiama 9 psl.

SAUGOKIME

ŠIRDĮ

Mes neretai pasiquodžiam artimam žmogui, kad „skauda širdį“. Tačiau dažniausiai tai nėra širdies skausmas, o tik sunkus jausmas krūtinėje, kurį sukėlė kokia nors nesėkmė arba tiesiog liūdnos mintys. Pajutęs tikrą, aštrų skausmą širdies plote, žmogus rimtai susirūpina ir skuba pas gydytoją. Ir reikia pasakyti, kad širdies skausmu, smarkiu plakimu ar kitokio pobūdžio širdies negalavimais gydytojai skundžiasi labai daug žmonių. Kodėl? Viena pagrindinių priežasčių yra ta, kad daugelis mūsų nemoka jos saugoti.

Širdis — mažas, nepaprastai pajėgus ir tobulas motoras, kuris savo nepaprastu darbu užtikrina gyvybei būtina kraujo apytaką visame kūne, tuo pačiu metu yra labai jautrus organas. Jai gali pakenkti bet kuris, kad ir lengviausias susirgimas, per didelę fizinių jėgų arba nervų sistemos (tampai, netalyskingas gyvenimo būdas, blogi įpročiai — trumpai tarant, viskas, kas paliečia žmogaus fiziologinį ir dvasinį gyvenimą.

Pavojingiausia širdžiai teta ir kartais nepastebimu, klasikinę vystymąsi bei liūdnomis pasėkomis yra reumato liga. Kadangi reumatas neretais atvejais sukelia stiprius, skausmingus sąnarių uždegimus, seniau jis buvo laikomas sąnarių liga, būdinga vyresnio amžiaus žmonėms. Iš tikrųjų yra priešiną: reumatą dažniausiai serga jauni žmonės ir vaikai. Ji sukelia tam tikra bakterijų — streptokokų rūšis, tačiau užsikrėsti reumatu negalima: jis pavojingas tik organizmui, esančiam padidinto jautrumo būklėje. Reumatas gali prasidėti, praėjus dviem-trim savaitėm po anginos, rečiau — po gripo. Būdingi požymiai: sąnarių skausmas, aukšta temperatūra, bloga savijauta, kartais — nervų sistemos sutrikimai. Bet šie požymiai yra laikini, gydantis praeina, ir, be to, ne visuomet pasireiškia. Tuo tarpu širdžiai reumatas visuomet pakenkia. Jeigu reumatiniai pakitimai širdyje nebus gydomi, ilgainiui jie gali virsti širdies yda, kuri lieka visam gyvenimui. Ypatiną dėmesį privalo j tai atkreipti tėvai. Kada kyla mažiausias įtarimas, kad vaikas serga reumatu, j turi kuo greičiausiai apžiūrėti specialistas, kurio nurodymų reikia griežtai laikytis. Vaiko širdį dažniausiai galima išgydyti ir nesunkiu apsaugoti. Tuo pačiu bus užtikrinta jo ateitis, jo gyvenimas ir laimė po daugelio metų.

Kartą persirgus reumatu, reikia iš visų jėgų vengti anginos, gripo, lengviausio peršalimo, net sužeidimo, nes visa tai gali smarkiai pabloginti organizmo būklę. Persirgusieji reumatu turi būti reguliaroje gydytojo priežiūroje, porą kartų per metus jiems taikomas profilaktinis gydymas vaistais. Tik tokiu būdu, atidžiai sekant sveikatą ir klausant gydytojų nurodymų, galima apsaugoti širdį nuo reumato pasėkų.

Antras sunkus susirgimas, kuris gadiną širdį, tai aterosklerozė — kraujagyslių surumbėjimas, sustandėjimas. Nuo jo nukentia ir vainikinės kraujagyslės, kurios maitina širdies raumenį. Šios ligos galima išvengti labai paprastai: svelku normaliu gyvenimu, kai darbą ritmingai keičia poilsis, o protinę veiklą — fizinis darbas bei mankšta. Reikia atvirai pasakyti, kad žmonės, kurie labai social ir riebali valgo, apščiai vartoja alkoholinius gėrimus, rūko ir, būdami pajėgūs, dirba tik protinį darbą, q fizinį pastangų vengia, — tuo pačiu paruošia savo organizme visas sąlygas aterosklerozei.

Aterosklerozės įtaka širdžiai — nepaprastai kenksminga. Štai, lipdami laiptais, jūs pajutote skausmą krūtinės ląstoje, visai netoli širdies. Pastovėjote — ir jis praėjo. Tai būdingas krūtinės angina steno-kardinis skausmas, kuris atsiranda lipant laiptais, smarkiai einant, pervargus arba susijaudinus. Jis kyla, susitraukus širdies kraujagyslėms, kurios susiaurėjo nuo aterosklerozės. Kai šie skausmai būna stiprūs, juos numalšina tik vaistai. Gi staigiai padažnėję stenokardiniai skausmai liudija, kad ilgainiui gresia širdies raumens infarktas. Jis įvyksta tada, kai užsikimšus susiaurėjusiai kraujagyslei kraujo krešuliu, staiga sutrinka širdies raumens mityba. Infarktą lydi stiprūs, ilgai trunką skausmai širdies plote. Tokį ligonį tenka ilgai ir kruopščiai gydyti, kol jis vėl sugrįžta į normalų gyvenimą.

Krūtinės angina ir širdies raumens infarktas dažniausiai ištinka sergančiuosius ateroskleroze arba aukštu kraujo spaudimu (hipertoniine liga). Nuo to gali apsaugoti tik griežtas mitybos režimas. Jeigu gydytojas rado jūsų organizme aterosklerozės požymius, reikia visam laikui atsisakyti riebių ir sūrinių valgių, gyvulinių rieba-

ly (pakeltus juos atiejum ir margarinu), riebios keptos mėsos. Kasdien vartokite varškę, daržoves, vaisius — tik tokiu būdu išsaugosite sveiką širdį.

O širdies neurozė? Ar tai liga, ar „iškalbėjimas“? Ligonis skundžiasi, kad jam skauda širdį, kad, lengviausiai susijaudinus, ji stipriai ir kankinančiai plaka, kad, apimamai, jis visą laiką jaučiasi išvargęs ir ne-sveikas. Tuo tarpu gydytojas, kruopščiai patikrinęs širdį, neranda joje jokių pakitimų, jokių ligos simptomų.

Šiuo atveju blogos savijautos ir skausmų priežasties tenka ieškoti nervų sistemoje.

Šiuos sutrikimus, savo ruožtu, sukelia gliūš nerviniai pergyvenimai, nemiga, nenormalios buities arba darbo sąlygos, apsinuodijimas nikotinu arba alkoholiu ir t. t. Žmogus, kurio dvasinė pusiausvyrą yra pašlijusi dėl tos ar kitos priežasties, nereikšminga smulkmena išauką skaudžią problemą, mažiausias negalavimas sukelia baisios ligos baimę. Iš čia, sudėtingais nervų sistemos keliais, atsiranda ir tikri skausmai. Tokio ligonio būklę pagerės, kai jis patikės gydytojui, kad jokio susirgimo nėra, ir, paklausęs jo patarimo, imsis tvarkyti savo gyvenimo būdą ir stiprinti nervų sistemą.

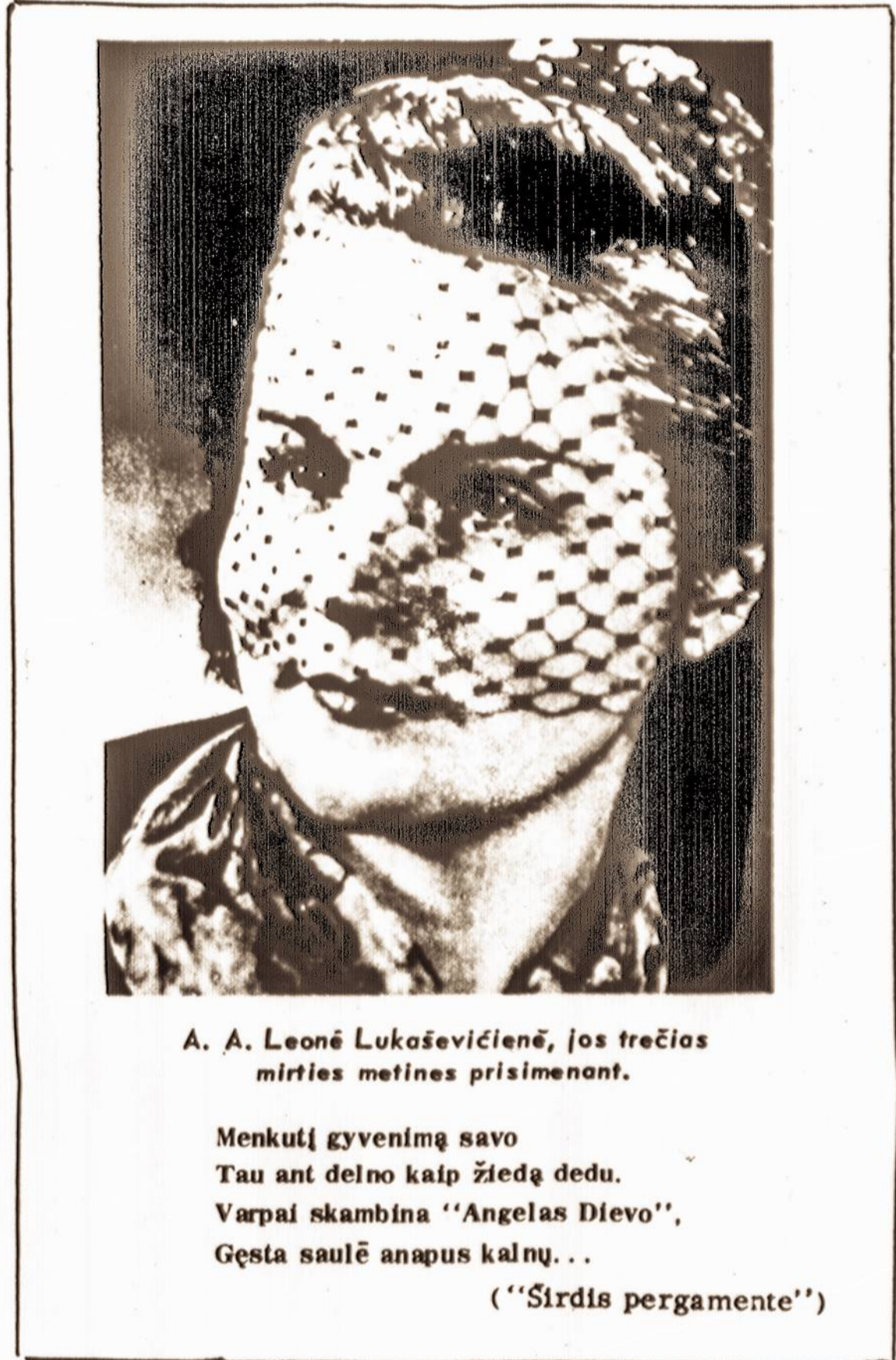
Prie progos — pora žodžių apie kai kurias priežastis, kurios kartais ilgai laikui išveda panašius žmones iš rikiuotės. Tai visų pirma — darbo sąlygos. Mėgiamas, gerai atliekamas darbas visuomet suteikia džiaugsmą, daro gyvenimą prasmingą, o darnus kolektyvas tampa mūsų antrąja šeima. Deja, dar neretai pasitaiko, kad bendradarbių tarpusavio santykiai esti įtempti dėl atskirų asmenų ligulstos savi-mylos, neteisingai taikomos arba neteisingai suprantamos kritikos ir t. t. Toks darbas vargina ne savo pobūdžiu, bet aplinka. Žmogus, kas rytą perženqdamas darbovietės slenks-tį, pagaivoja: „Ką q dar nemalonaus atneš man ši diena?“ Panaši nuotaika gali susidaryti ir namuose, kai šeimos narių santykiuose trūksta abipusės pagarbos ir noro padėti kitam. Na, o jei dar pasitaiko įdūš kaimynai... Žmogų, kuris turi silpnąs nervų sistemą, visa tai gali gana greitai privesti prie neurozės.

Sviesi ir kūrybinga darbo nuotaika, rami ir jauki namų aplinka — tai dalykai, už kuriuos turime kovoti visi. Iš kitos pusės, klekvenias mūsų, nuo ankstyvos jaunystės privalo grūdinti nervų sistemą, stiprinti visą organizmą, o tuo pačiu saugoti neįkainojamą lobį — širdį — svelku ir normaliu gyvenimo būdu.

Gydytoja D. GURAUSKIENĖ



Vienybietės J. Stuko radijo piknike su viešnia iš Chicago Julija Bagdoniene (pirma iš kairės), Viduryje Helen Kulber ir Izabelė Misiūnienė. Bagdonienė su vyru Petru yra atvykusi į New Yorką aplankyti savo draugų.



A. A. Leonė Lukaševičienė, jos trečias mirties metines prisimenant.

Menkutį gyvenimą savo
Tau ant delno kaip žiedą dedu.
Varpai skambina „Angelas Dievo“,
Gęsta saulė anapus kalnų...

(„Širdis pergamente“)

IEŠKOMI

Černius, Vytautas, Petro sūnus, gimęs 1926 m., Marijampolėje
Dailidonis, Leonas, Alek-

sandro sūnus, gimęs Panevėžyje

Gaučys, Vilius, iš Galindėnų km., Alsėdžių val.
Gurauskaitė, Ona, iš Grus-tės km., Sedos vl., gyveno Čikagoje

Jakutavičiūtė-Tiškevičienė, Levasė, ir jos sesuo Jakutavičiūtė, Uršulė

Tiškevičienė-Jakutavičiūtė, Levasė, ir jos sesuo Jakutavičiūtė, Uršulė

Jocevienė — Andriuskaitė, Levosė, ir jos sesuo Motuzienė, Pranė, Prano dukterys, iš Pakapio km., Žaiginio vl., Raseinių apsk.

Kadzauskas, Juozas ir Vincas, Juozo sūnus, gyveno Dickson ir Scranton, Pa.

Kinderytė — Sedauskienė, Ona, vyras Sedauskas, Vladas, ir sūnus Andriejus Sedauskienė — Kinderytė, Ona, vyras Sedauskas, Vladas, ir sūnus Andriejus

Motuzienė — Andriuskaitė, Pranė, ir jos sesuo Jocevienė, Levosė, Prano dukterys, iš Pakapio km., Žaiginio vl., Raseinių apsk.

Petkaitė, Polionika ir Zosė, Tamošiaus dukterys, iš Dunauskų ar Urvidiškės km., Sedos vl.

Petkus, Juozapas, iš Kulšėnų km., Sedos vl.

Petrauskas, Aleksas, iš Kentų km., Platelių vl.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti: Consulate General of Lithuania, 41 W. 82nd St., New York 24, N. Y.

Pabaiga

— Puiku! Labai gražūs vardai. Ir judu gražūs berniukai. Tik visada tokie būkit, kaip jūsų patronai! Aš jums duosiu po kryželį. Štai ir po kringelį visiems priedo!

Vis išvynioja ir ima iš tos pat skepetaitės. Kringeliai švieži, treška. Maginantis kvapas paleidžia seilę burnoje.

— Paragaukit, ar skanūs?

Nors labai gundo krimstelėti, bet vaikai dvejoja. Anie du pasižiūri į vyresnįjį, Pranuką: ką tasai darys? Pranukas irgi sūmišęs. Jis atsimena savo tėvą. Tėvas, gavęs kringelį, visada parsineša namo, išvyniojęs į švarią skepetaitę. Namuose laužo ir dalijasi su visais namiškiais, lyg tai būtų kalėdinė plotka.

Sidaravičius žiūri, gėrasi berniukais. Labai jam mieli, įdomūs. Daug naivaus paprastumo ir nuoširdumo. Sieloje savaime jauku, lengvėja. Tarytum ir jis pats būtų grįžęs į jų metų dienas.

Žiūri, poilsiauja. Iš lėto, neskubėdamas atmezga vieną skepetaitės kamputį. Paima žiupsnelį tabako. Patraukia į vieną šnervę, į antrą. Gerokai susiraukia ir smarkiai nusičiaudi.

— Ak! kaip macnu ir sveika! Tik jūs, vaikai, nebandykite taip daryti. Gink, Dieve, nebandykite! Gal kada nors... vėliau... Tik ne dabar. Suprantat?

— Suprantam, klebonėli.

Dar po gerokos pauzės kreipiasi į Pranuką:

— O kur Pranciškus, tavo tėvelis? Galėtum man surasti?

— Dabar zakristijoje.

— Gerai. Labai gerai! Jeigu zakristijoje, aš pats susirasiu.

Judrus, plačiais žingsniais mauna per aikštę — nuo špitolės ligi zakristijos.

Berniukams daug įspūdžių, daug slaptumo. Labai geras, gerutis ir visai paprastas kunigas. Daug geresnis negu tėvas ar motina. Visai nebaisu su juo kalbėtis ir prieiti. Kiti daug baiseni. Kad ir jų prelatas, paprastai vadinamas klebonas Andriukaitis. Tassai praicina pro šalį, kaip išdidus grafas. Niekad nepažvelgs, nei prašnekins. Prie jo irgi niekad neišdrįstum prieiti. Visai svetimas ir tolimas. Imtum drebėti, kaip ėriukas, artėjant vilkui.

Dar vienas keistumas. Kodėl Sidaravičius nedaro taip, kaip visi kunigai. Anie atvažiavę sustoja klebonijos kieme. O jis niekad. Ir klebonijoje retai tesilanko. Jeigu eina, tai ne pro ponišką prieangį, bet pro tas duris, kur visi žmonės vaikščioja.

Berniukams begyvenant savais įspūdžiais, pareina zakristijonas. Tartum piktokas.

— O ko jūs čia, vaikai, malatės prie špitolės? Nubėgtumėt prie šėsupės ar ant tilto pasižvalgyti.

Berniukai paklauso. Zakristijonas tartum ruošiasi apie sarti. Atneša kibirą vandens — girdo. Paduoda dobių ar šieno. Tuo tarpu nežymiai ima iš malkinės knygas ir krauna į brikutį. Kai grįžta Sidaravičius, vežimas „visai paruoštas“. Taip kartojasi kas savaitė, kas mėnuo ir metai po metų.



VIRŠUJE: Juozo ir Antaninos Kivity, maseptiečių Vle-nybės skaitytojų, 50 metų vedybinio gyvenimo sukakties minėjimo dalyviai — jų vaikai, anūakai, giminės ir drau-gai. Iš k. į d.: Jimmy Smith, V. Bernotienė, Stella Smith, Pr. Gustienė, patys sukaktuvininkai Ant. ir J. Kivita, Bl. Buzas (piršlys), jo žmona Ad. Buzlenė, Anna Howell, D. Howell, II eil. L. Smithienė, Anna Vilkitsh, J. Smith, P. Smith, Margie ir Algirdas Kivita, Alb. Kivita, Ant. Kiv-itiene, Kivitaltė su vyru, Kristina ir George Corbori, P. Howell, III eil. W. Buzas, P. Smithienė, R. Buzas, Willy ir Bruno Kivita, Smith, Gloria Kivita.
Vyt. Maželio nuotrauka



J. J. Stuko radijo piknike svečiai ne tik valgė ir linksminosi. Štai, šis vyrų būrelis ir rimtų kalbų turėjo. Iš k. į d.: K. Algenis, V. Butkys, P. Katinas, J. Kvartunis ir K. Genys.

Vištoj gėlių — siuntiniai į Punksą

Gėlės ant karsto — gražus pagerbimas, bet jos greit vys-ta. Negaila, jei tas gėles suskina sesė iš savo darželio. Deja, Amerikoje darželių neturime, gėles perkame, didžius pinigus mokame, o kapų sargas dažnai jų neuždeda nei ant naujai supulto kapo, nes, ligi laidotuvių paruošiamos, gėlės jau nuvytusios.

Dešimt vyrų, geddami mirusio kun. Jurgio Paransevičiaus, jo laidotuviams nutarė gėlių nepirkti, o vykdyti velionio troškimus: padėti var-gstančiam broliui, paslūsti per BALFą Punksko lietuviams drabužių, nes kun. J. Paransevičius buvo kilęs iš Dzūkijos.

Tie vyrų sudėjo 120 dol., už kuriuos BALFas jau išsiuntė 20 siuntinių. Štai tie vyrų: J. Vallušaitis — \$20, A. Dičmonas — \$15, V. Alksnins — \$15, A. Kaunas — \$15, P. Minkūnas — \$15, A. Bendorius — \$15, V. Stasiukynas — \$10, E. J. Vilutis — \$10, A. Antanaitis — \$5, P. Povilaitis — \$5. Gražus ir sektinas pavyz-dys.
K. L. J.

Skaitykite ir platinkite
VIENYBĘ!

REPUBLIC LIQUOR STORE, Inc.



G. Jokubaitis, Manager

322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. Evergreen 7-2089

Catskill kalnuose

S. IR E. KRAUNAČIŲ VASARVIETĖ

Druskonie Hall

Priima ribota skaičių svečių vasaros atostogoms
su pilnu išlaikymu.

ANDES, N. Y. Tel. 2781



SILVER BELL BAKING CO.

A. RADŽIŪNAS, Savininkas

Mūsų specialybe lietuviška duona. Pyragai
vedybiniams ir kitokiems pokyliams.

36-40 Stagg St., Brooklyn 6, N. Y.
Telefonas: STagg 2-5938

THE

Tel TAYlor 7-9842

Arlington

385 Arlington Ave.
Brooklyn 8, N. Y.

Restaurant

Ona ir Jonas Valaičiai

Winter Garden Tavern Inc.



1883 Madison Street
Brooklyn 27, N. Y.

(Ridgewood)
Telefonas: Evergreen 2-6440

Sale vestuvėms ir kitokioms
pramogoms. Geriausias lietuviškas
maistas prienamomis kainomis.

POLAIDOTUVINIAI PIETŪS

Vyt. Beleckas, sav.

RAY'S LIQUOR STORE

JUOZAS IR IZABELE MISIUNAI

Ivairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.
Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.

103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

FESTIVAL RESTAURANT & BAR



Pietūs ir vakarienė
Jaukus baras
Salė susirinkimams
vestuvėms ir
pobūviams

Gali tilpti 200 žmonių
LIETUVIŠKIEMS
suejimams nemokamai

VACYS STEPONIS
Savininkas

40 East 26th St. New York City MU 3-2928



Sportinės nuotrupos

EDVARDAS ŠULAITIS

Vilniaus "Žalgirio" irkluotojai, dar nespėję atsipūsti po pergalės Amerikoje, jau spėjo dalyvauti kitose rungtynėse, kurios irgi buvo apvainikuotos laimėjimu. Jie varžėsi Sov. Sąjungos pirmenybėse, kurios kartu buvo atrankinės pasaulio pirmenybėms, įvykstančiom Lucernoje, Šveicarijoje.

Šiose varžybose Vilniaus ekipa gavo Sov. Sąjungos čempionu vardą ir kartu iškovojė teisę vykti į pasaulio pirmenybes.

Ši kartą valties sudėtis buvo tokia: J. Jegelavičius, C. Jucys, V. Briedis, P. Karla, D. Senionovas, Z. Jukna, A. Bagdonavičius, R. Vaitkevičius ir G. Morkus. Tačiau, vykstant į Lucerną, valtis, atrodo, vėl gali būti atmiešta dar dviems rusais. Nors ši kartą, galimas daiktas, jog vietoje Ciorstvyj, irkluos lietuvis Jucys (jo Amerikoje nebuvo).

Vilniaus Sporto laikraščio liepos mėn. 28 d. laidoje tilpo Sov. Sąjungos čempionų vardu pasipuošusių irkluoju nuotrauka su ant krūtinės matomu užrašu "Lietuva". Pažymėtina, jog Lietuvos sportininkai, kai varžosi Sov. Sąjungos ribose, jie dėvi uniformas su užrašu "Lietuva", o tarptautinėse varžybose, kai varžosi kaip Sov. Sąjungos atstovai — SSSR (rusiškai — СССР).

Kalbant apie irkluojuosius, idomu patirti, kad vienas iš jų — sporto meistras Zigmas Jukna (sidabro medalio laimėtojas Romos olimpiadoje) rašo plačius išpuščius Sporto laikraštyje, kur jie spausdinami su tesiniais. Šie išpuščiai yra iliustruojami ir daugeliu nuotraukų.

eilėje vietų yra minimi susitikimai su Amerikos lietuviams. Štai, liepos mėn 28 d. Sporte jis kalba:



Vilniaus "Žalgirio" irkluotojai po pergalės Amerikoje, laimėjo pirmenybes Sov. Sąjungoje ir dabar ruošiasi dalyvauti pasaulio pirmenybėse, įvykstančiose Lucernoje, Šveicarijoje.

"Pora valandų pasisvečiavę pas juos (amerikiečius), skubame į susitikimus su lietuviams. Kadangi daugelis jūnori mus pamatyti, ir mes norime visus patenkinti — pasidalijame į dvi grupes. Briedis, Bagdonavičius ir Jegelavičius vyksta į susitikimą su pažangiaisiais Filadelfijos lietuviams pas Merkius, kiti trys — Vaitkevičius, Karla ir aš — vykstame pas Stiklorius (VLIK'o vicėpirminkai?), jo likusieji komandos draugai (3

rusai) — į susitikimą su amerikiečiais. Kurlems geriausiai pasisekė? Be abejonės, mūsų pirmąjį grupel, nes ji jautėsi tikrą draugų tarpe, o mūsų teko susidurti su priešingu pažiūrų žmoniems."

Vilniaus "Žalgirio" (buvusio "Spartako") futbolo komanda, žaidžiant aukščiausioje Sov. Sąjungos lygoje — A klasėje, po truputį gerėja. Ji liepos mėn. 22 d. sukovojė lygiomis — 1:1 su Rostovo

LAK sportininkai užbaigė sezoną

1961-1962 metų futbolo sezono L.A.K. dalyvavo su penkiomis komandomis.

Pirmoji komanda turėjo 18 pirmenybių rungtynių, iš kurių laimėjo 5, lygiomis sužaidė 2, pralaimėjo 11. Įvarčių santykis 25:45. Dalyvavo taurės varžybose, kur pasiekė pusfinalį. Komandos sąrašas buvo 18 žaidikų.

Reservinė komanda turėjo 14 pirmenybių rungtynių, iš kurių laimėjo 2 ir pralaimėjo 12. Įvarčių santykis 15:46. Dalyvavo taurės varžybose, iš kurių iškrita po antrųjų rungtynių. Komandos sąrašas buvo 19 žaidikų.

Jaunių komanda turėjo 11 pirmenybių rungtynių, iš kurių laimėjo 6, lygiomis sužaidė 3 ir pralaimėjo 2. Įvarčių santykis 31:15. Dalyvavo taurės varžybose, iš kurių iškrita po antrųjų rungtynių. Komandos sąrašas buvo 15 žaidikų.

Jaunučių komanda turėjo 13 pirmenybių rungtynių, iš kurių laimėjo 1 ir pralaimėjo 12. Įvarčių santykis 12:52. Dalyvavo taurės varžybose, iš kurių iškrita po pirmųjų rungtynių.

komanda, kurioje žaidžia garsusis Sov. Sąjungos rinktinės puolėjas V. Ponedelnikas (jis įmušė vienintelį įvartį Rostovo naudai).

Liepos 27 d. vilniečiai pelnė kitą tašką, lygiomis sukovoję su Sov. Sąjungos armijos vienuolike — LASK. Šios rungtynės baigėsi be įvarčių. Pažymėtina, kad armijos komandos vartus gynė buvęs Vilniaus vienuolikės vartininkas Bauža, dabar atliekantis karinę prievolę Maskvoje.

Kauno Kūno Kultūros Instituto studentų komanda "Atletas" rugpjūčio mėn. pradžioje pasibaigusiose Lietuvos futbolo A klasės pirmenybėse laimėjo čempiono vardą. Tai pirmas kartas, kada studentai iškovojė tokią svarbią pergalę.

nfų. Komandos sąrašas buvo 16 žaidikų.

Berniukų komanda turėjo 13 pirmenybių rungtynių, iš kurių laimėjo 2, lygiomis sužaidė 1 ir pralaimėjo 10. Įvarčių santykis 16:39. Dalyvavo taurės varžybose, iš kurių iškrita po pirmųjų rungtynių. Komandos sąrašas buvo 15 žaidikų.

J. K.



Marijona Adomėnas ir Kenneth Bailey, laimėję pirmą vietą "Twist" konkurse J. Stuko radijo piknike pereiną sekmadienį.

Zigmas Dailidka, JAV LB cv. ižd., su šeima leidžia atostogas, keliaudamas, ir ilgiau buvo apsistojęs Hot Springs Ark.

Grįžęs iš atostogų pirmiausia stengsis paruošti planus centro valdybos veiklos finansavimui. Šių veiklos metu centro valdybos sąmata numatyta per \$10,000.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601 S. SECOND STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEwey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
1113 MT. VERNON STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-4110

JUOZAS GARŠVA

231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. EVergreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME

ALB. BALTRUNAS-BALTON
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVICHUS, Direktorius
410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. STagg 2-4409

VISI ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI IŠNUOMIJA AUTOMOBILIUS IVARIEMS REIKALAMS

BANGA TELEVISION

VYTAUTAS ZELENIS, Savininkas

3423 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.

Telefonas: APplegate 7-0349

PARDUODAMA: televizija, radijas, Hi-Fi stereo, fonografas, dulkių siurbliai, oro vėsintuvai. Didelės nuolaidos Admiral, Motorola ir Blaupunkt vokiškiems Hi-Fi. TAISOMA: televizija, stereo Hi-Fi bei radijas. Darbo valandos kasdien iki 7 v. vak., penktadieniais iki 9 v. v.

VISOS PREKĖS IŠPARDUODAMOS

ŽEMIAUSIOMIS KAINOMIS

GERIAUSIAS INSURANCE ir REAL ESTATE PATARNAVIMAS PAS

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y.

Telefonas: VIRGINIA 6-1800

Park Florist

Gėlės pristatomos į bet kurias pasaulio vietas.

MATTHEW MAZEIKA Savininkas

80-15 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas: VIRGINIA 9-3112

ROBERT F. NARK

Apraudos AUTO Specialistas
Any car - Any age driver
ALL FORMS OF INSURANCE

26 COURT ST. BROOKLYN, N. Y.
Tel. Main 4-6400 VA 5-0783

DISCOUNTS TO QUALIFIED APPLICANTS
Mutual Insurance Insure your tomorrow today!

VIENYBĖ

Albina Uknevičiūtė, neseniai atvykusi pasisvečiuoti iš Melbourne, Australijos, apsisistojo pas Elena Prekerienę Brooklyne. Albina, pastaruosius trejus metus studijavusi dainavimą pas Boris Christovo mokytoją, ir Amerikoje norėtų toje srityje apsipažinti.

Albina ir Vytautas Krikščiūnai, chicagiečiai, atostogaudami rytiniame Amerikos krante, šiuo metu vieši New York'e pas Oną ir Joną Valaičius. Valaičio lydimi, jie lankėsi Vienybės redakcijoje.

Juozas Brazis, ilgametis Vienybės skaitytojas iš Waterbury, Conn., pranešdamas savo naują adresą, tarp kitų dalykų, rašo: "Nežinau, kaip ilgai teks ir čia gyventi, nes gali priselti keltis į Torrington, Conn.; kadangi namus griauia ir kelią veda. Nelinksmu būtų, jei tektų Waterbury palikti, kur tiek daug metų gyvena."

Ieva ir Albinas Trečiokai, dailinavę ALT suvažiavime Chicagoje, keletui dienų buvo užsukę į Juozo Bachuno Tabor Farm, iš kur atsuntę sveikiniams visiems vienybiečiams. "Jei norite pataisyti sveikata, tai čia jums vieta. Pakankamai tyro oro, poilsio ir gero maisto. Iš čia keliausime į Kanadą, o paskui namo" - rašo Iedu.

Anatolijus Butas, pernai baigęs Columbijos Universitetą ir dabar dirbęs kaip vienos pramoninės įmonės produkcijos (Manager) asistentas, rugpiučio 3 d. išvyko dviem savaitėm į JAV Armijos rezervų pratimus.

Petras Juknys, vienybietis, išvyko trim savaitėm atostogų į savo vasarvietę netoli Deposit miestelio, New Yorko valstybėje prie Stirnų ežero.

A.A. Leonas Lukaševičienės 3 metų mirties proga pamaldos įvyks šeštadienį, rugpj. 18 d., 10 val. Tėvų Pranciškonų koplyčioje, 680 Bushwick Ave., Brooklyne.

Pijus Poškus, ilgametis Vienybės skaitytojas New Britain, Conn.; mirė liepos 9 d. Žmonai Paulinai ir šeimai reiškama užuojauta.

Stasys Jakštas, pedagogas ir poetas, gyv. Brooklyne, jau antra savaitė serga.

Paminklas ant Juozo Ginkaus kapo šv. Jono kapinėse bus pašventintas pirmadienį, rugpj. 13 d. Apeigas atliks Angelų Karalienės par. klebonas kun. Aleksūnas.

Pranas Narvydas, brooklynietis vyresniosios kartos veikėjas, yra išvykęs dviem savaitėm atostogų pas savo žmonos seserį Connecticut valstybėje.

Pabaltijo valstybių de jure 40 metų sukakčiai paminėti Latvių Spaudos Draugija išleido ženkli. Norintieji jį gali užsisakyti už 1 dol., rašydami Box 48, Dorchester, Mass.

Vilkaviškietiai New York'e ir apylinkėse, baigę ar lanke Vilkaviškio gimnaziją, bei jos mokytojai kviečiami rugsėjo 1 ir 2 dienomis į susitikimą Chicagoje, paminėti gimnazijos 50 m. ir miesto 300 metų sukaktis. Iš New Yorko organizuojamasi vykti autobusu ar lėktuvu. Norintieji vykti prašomi registruotis iki rugpj. 15 d. pas Juozą Andriušį, 87-09 Jamaica Ave. Woodhaven, N. Y. tel. Virginia 7-4477, arba pas L. Tamulionį, 90-34 78th St., Woodhaven, N. Y. Tel. VI 2-4117.

Patikslinimas

Vienybės korespondentas **Edvardas Šulaitis** prašo patikslinti jo rašinyje "Praplėsta ALT centro valdyba" vietą, kur kalbama apie M. Kizytės pranešimą, būtent, kad ji siūlė Informacijos Centrą palikti New York'e, o ne "perkelti Chicago", kaip buvo pažymėta Vienybės 5 psl.

Petras Montvila, vyresniosios kartos newyorkietis veikėjas, Floridoje važinėjo su žentu Bušinsku, jo žmona ir Pranu Vaškiu, o ne savo žmona, kaip iš pereinamo Vienybės numerio galima buvo suprasti, dėl korektūros kaltės iškritus žodžiui "su žentu Bušinsku". Šiuo metu Montvila, kaip žinia, važinėja po Kanadą.

Remkite biznierių, kurie skelbiasi Vienybėje.



Stuko radijo piknike svečių buvo atvykę iš arti ir toli. Iš k. į d. chicagietis Vyt. Krikščiūnas su žmona, tarp kurių stovi Ona Valaitienė, Alf. Petrutis iš Washingtono, ir vietiniai — K. Vasilauskas, J. Valaitis ir dr. Br. Svogūnas.



Diržienės, Puodžiuvienės ir Tamulaitienės stalias su svečiais pereiną savaitę įvykusiame J. Stuko radijo piknike Jamaica Coje. Viduryje matyti ir pats pikniko rengėjas J.J. Stukas su Diržiais. Ant stalo stovi Diržienės gėlių buketas, už kurį ji laimėjo premiją. Jau tretį kartą iš eilės laimėdama premijas, šįkart Diržienė buvo parengusi buketą iš jurginų, dėmedžio, šparų ir rūtų.



Motery Vienybės ir jos bičiulų stalias J. Stuko radijo piknike. Lukų, Misiūnų, Paulauskų, Valčiūnų ir Sirusų stalias.

Salomėjos Narkėliūnaitės nuotraukos

Svečiai Audronės viloje

Jansonų viloje Audronė Cape Cod, Mass., ir šiemet suvažlavo žmonių iš tolimų kraštų, buvo net iš Omaha, Nebraska (apie 1700 mylių), tels. Ribokų šeima, Cemarkai iš Chicagos, tels. Gaurys iš Montreal, Canada, dr. Kazakevičius, dr. Inž. Kizlauskai, Lasauskai, Skėmienė, Gauriai iš New Yorko, dr. Aželis, Diktanai ir Penkauskai iš Cleveland, Krivis iš Rochester, Žilinskai iš Springfield, Varnai iš Brockton, Karkai, Dausos ir Pilkauskai iš Canados.

Nors liepos mėn. buvo perpildytos, bet dar yra laisvų kambarių rugpiučio mėn. Kreiptis tiesiog Audronė-Jansonas, 87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass. Tel. CA 8-8425.



Gavęs 24 valandų "atostogas", kar. Juozas Tysliava iš Fort Dix praeitą sekmadienį buvo parvažlavęs į namus ir ta proga dalyvavo Stuko piknike. Nuotraukoje jis kalbasi su M. Diržiene.

Kasdienos temomis

J. PAROJUS



Amerika, prigludusi milijonus visų kartų ateivių, turi savitą charakterį. Kai mes, europiečiai, atvykę po II Pas. karo sukurių, kreipliamės savo gimtąja kalba į vyresniosios kartos tautietį, tituluodami "ponas", išgirstam tuojau pat: "Koks aš ponas?" ir t. t. "Vadink mane draugu ar vardu."

Jo rankos suraižytos, kletos, jo plaučiai išėsti kasyklų suodžiu, jo ilga kova už būvį diktuoja: "vadink mane draugu."

Rodos, būtų net nedraugiška jo nevadinti draugu, bet tas žodis "draugas" ilgainiui mums yra įgijęs ir neigiamos prasmės.

Ir, nors gyvenime klekvienu esame sutikę ir palikę draugų, bet mes ir pabėgom nuo "draugų", palikdami savo brolius, seseris, tėvus, gimtuosius namus...

Tas žodis mums primena Sibirą, vergovę ir skurdą didžiausią...

Dar prieš bolševikų atėjimą toks mielas ir savas, dabar mums tas žodis nebe tas. Kai tie "draugai" pavergė mūsų tėvynę, kai pradėjo vadovauti juodos jų masės, kai atnešė vergą-draugą, mums ir pradingo tas mielas žodis — "draugas".

Todėl ir neptyk, mielas vyresniosios kartos lietuvi, kad nebevadiname Tavęs "draugu."